

ମୁଖରେ କାହିଁଲାଗିଥାଏ
କିନ୍ତୁ

ପୈଠିଲାଗିଥାଏ

గూడు లోహన్తి యిల్లిల్నాట్టు కృష్ణ

వేంపల్లి రెడ్డినాగరాజు

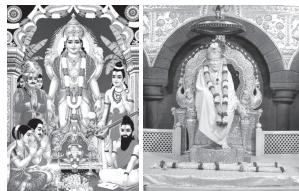
ప్రచురణ

మహాతీకృష్ణ సాహితీ ప్రచురణలు

గూడు ఖచ్చనేలి యిల్లిల్వొక్కలు

ముద్రణ	:	ఆగస్టు 2014
రచయిత చిరునామా	:	వేంపల్లి రెడ్డినాగరాజు, ఎల్.ఐ.ఎస్.ఆఫ్ ఇండియా, రాయదుర్గం - అనంతపురం(జిల్లా)- 515865 మొబైల్ : 9985612167
E-mail	:	srichakravempalli@gmail.com, vr.nagaraju@licindia.com
F-book ID	:	VEMPALLI REDDINAGARAJU
సర్వశాక్యులు	:	రచయితవి.
వేంజీలు	:	52
వెల	:	
ప్రతులకు	:	శ్రీమతి వేంపల్లి నాగశేలజ, మార్గందేయ కాంప్లెక్స్, 10-2-30-1/1, లక్ష్మీ బజార్, రాయదుర్గం(పోస్ట్), అనంతపురం. (జిల్లా).
ముఖచిత్రం	:	ప్రభూత చిత్రకారుడు శ్రీ ‘బ్యిం’ గారు
అట్ట వెనుక చాయాచిత్రం	:	ప్రసిద్ధ చిత్రకారుడు శ్రీ ఎస్.వి. రామశ్రామి గారు
కవర్ డిజైన్ & సెట్టింగ్	:	ఎం.గిరివర్ణ, తిరుపతి.
ప్రింటర్స్	:	విజయవాణి ప్రింటర్స్ - చౌడేపల్లి

ఆంకితం

నా ఇష్ట దైవాలు

అన్నవరం శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి, సద్గురు శ్రీ ఛిద్రీ సాయిబాబాలకు భక్తితో...

ప్రేమతో...

మా అమృ

శ్రీమతి పద్మావతమ్మకు

నా ఇల్లాలు

శ్రీమతి నాగ కైలజకు

నేను కన్నవాళ్ళకీ

తేజశ్రీ

వైష్ణవి

మహాతీకృష్ణ

అనురాగంతో...

మా అక్క

“కంటేనే అమృ అని అంటే ఎలా? కరుణించిన ప్రతి దేవత అమ్మే కదా” అన్న ఓ సిని కవి అక్కరాలకు నిలవెత్తు స్థాక్ష్యం కీ. శే. శ్రీమతి సూళగిరి విజయలక్ష్మి గారికి

కృతజ్ఞతలు

- k మీ కథలు నేటి యాంత్రిక జీవితంలో భరించరాని ఒత్తిడిని సైతం పారద్రోలి పెదాలపై చిరునవ్యులు పూయించేలా వుంటాయన్న వాళ్ళకీ
- k గత పాతికేళ్ళగా నా కవితల్ని, కథల్ని ప్రచురించిన ఆంధ్రజ్యోతి, వార్త, ఆంధ్రభూమి, ఆంధ్రప్రభ, సూర్య, విశాలాంధ్ర, ప్రజాశక్తి, చిత్ర తదితర దిన, వార, మాస, త్రిమాసిక, ప్రశ్నేక వార్షిక సంచికల యాజమాన్యాలకీ, సంపాదకులకీ, ఇంకా ఎన్నో పత్రికల యాజమాన్యాలకీ
- k అప్పుడప్పుడూ మాత్రమే కాక అలవాటుగా రాయకుంటే బాగుండదని అభిమానంతో కోవగించుకున్నవాళ్ళకీ
- k గతంలో నా కవితల్ని, కథానికల్ని ప్రసారం చేసిన కడప, అనంతపురం, మార్గపురం ఆకాశవాణి కేంద్రాలకూ
- k ప్రత్యేకించి ధీమాతో బ్రతికే ఉద్దోగం ఇచ్చిన ‘భారతీయ జీవిత భీమా సంస్కరణ’కీ, నా సేవల్ని గుర్తించి ఇప్పటికి మూడు పదోన్నతులు పొందేలా సహకరించిన వాళ్ళకీ, అధికార, అనధికార ప్రముఖులకీ, యూనియన్ నేతలకీ, సహచర ఉద్దోగులకీ, డెవలప్మెంట్ ఆఫీసర్లు, ఏజెంట్లు, పాలసీదారులకీ
- k గతంలో నేను వెలువరించిన ‘మట్టివాసన’ కవితా సంపుటిని, ‘నిచ్చెనమెట్లు’ కథల సంపుటిని, ‘భామ్యులు చెప్పని కమ్మని కథలు’ (బాల సాహిత్యం) సంపుటిని, రమణీయ కథలు (సహ సంపాదకత్వం) సంకలనాన్ని ఆదరించి, నన్న కవిగా, రచయితగా అభిమానించిన వాళ్ళకీ, కొన్ని కథల్ని మిగతా భారతీయ భాషల్లోకి అనువదించినవాళ్ళకీ
- k అనేక సందర్భాల్లో ఎన్నో వేదికలమీద నా కవితా గానానికి ఏలు కల్పించినవాళ్ళకీ, పురస్కారాలతో సన్మాన, సత్యారూలు చేసినవాళ్ళకీ
- k రెండు దశాబ్దాల క్రితం నాలుగేళ్ళపాటు ‘విలేఖరి’గా జర్రులిస్ట్ జీవితం గడిపే అవకాశం ఇచ్చిన ప్రముఖ దినపత్రికలు ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, ఉదయం పత్రికాధిపతులకీ, వివిధ పత్రికల్లో అనేక హోదాల్లో పనిచేస్తున్న వందలాదిమంది జర్రులిస్ట్ మిత్రులకీ,
- k పెన్ను పట్టిన ప్రతిసారీ నా వెన్ను తట్టి ప్రోత్సహించే ఎల్.ఐ.సి. సంస్కరణ ప్రముఖులకీ, మిత్రబృందానికి, ముఖ్యంగా ఫేన్ బుక్లోని వివిధ గ్రూపుల

- నిర్వహకులకీ, నా గ్రూప్ లోని దేశ, విదేశాలనందున్న ముఖుపుస్తక మిత్రులకీ, లైట్ చేసి, కామెంట్లు పెట్టిన వేలాదిమందికీ
- k కథల సంపుటికి అందమైన ముఖుచిత్రాన్ని గీసిన చెయ్యి తిరిగిన ప్రముఖ చిత్రకారుడు శ్రీ ‘బ్లూం’ గారికీ
- k నా ఫోటోసు బొమ్మగా గీసిన మరో ప్రముఖ చిత్రకారుడు శ్రీ సంకిన వేంకట రామశాస్త్రి గారికీ
- k నాకు నాలుగు అక్షరం ముక్కలు నేర్చించిన సంబేషపల్లె (కడప జిల్లా), ములకలచెరువు, మదనపల్లి (చిత్రారు జిల్లా) పారశాలల్లో పనిచేసిన ఉపాధ్యాయ బృందానికి, అప్పటి సహచర విద్యార్థినీ, విద్యార్థులకీ, ఇప్పటికీ స్నేహం కొనసాగిస్తున్న కొంతమంది మిత్రులకీ
- k ఈ కథలన్నీ పుస్తకంగా అచ్చు వేయించమని పదే పదే పోరు పెట్టినవాళ్ళకీ, మరిన్ని పుస్తకాలు వెలువరించాలని కోరుతున్నవాళ్ళకీ
- k నా పిల్లలు వి.ఆర్.తేజశ్రీ (పుశ్రత ఆయుర్వేదిక్ మెడికల్ కాలేజ్ - బెంగుళూరు), వి.ఆర్.వైష్ణవి, వి.ఆర్. మహాతీ కృష్ణ (శబరి హైస్కూల్ - రాయదుర్గం) యాజమాన్య, అధ్యాపక, ఉపాధ్యాయ బృందానికి
- k సాహితీపరంగా నా ప్రతి ప్రయత్నాన్ని ప్రశంసించే ‘రాయచోటి రాజు విద్యా సంస్ల దైరెక్టర్ శ్రీ చమర్తి జగన్ మోహన్ రాజు’ గారికీ
- k ముఖ్యంగా ఈ కథలన్నీ అచ్చులో పుస్తకంగా రావడానికి కొంతమేర ఆర్థికంగా, హోర్టికంగా సహకరించి ఆభినందనలు తెలియజేసినవాళ్ళకీ
- k ప్రతి కథనీ చదివి, ఆస్ట్రోదించి అభిమానంతో నా ప్రయత్నాన్ని హర్షించి, నిర్వహ మాటంగా అభిప్రాయాన్ని వర్షించే మీకు కూడా.....

మీ

వేంపల్లి రెడ్డినాగరాజు

కథల వరుస

---

1)	నవరసాలు	-	1
2)	నెమలి కథ	-	5
3)	హిందీ కథ	-	8
4)	రెకమండేషన్	-	11
5)	చొప్పదంటు ప్రశ్నలు	-	14
6)	బట్టు-కోట్లు	-	18
7)	సాములోరిపూజ	-	21
8)	బిరియానీ	-	24
9)	మందు	-	27
10)	బుణం	-	30
11)	టెక్కిక్	-	33
12)	అత్తా- కో(డ)ళ్ళ కథ	-	36
13)	స్వర్గం	-	39
14)	రెడ్డి తాత కథ	-	42

నవరసాలు

“నాయినా రేపుట్టుండి నేను ఇస్కూలుకు పోసు” అనె మా పిల్ల నాకొడుకు ఈ దినం బడి నుండి ఇంటికాస్తానే.

“ఏంటికిరా” అనడిగితి.

“మేడం నన్ను కొట్టి ఎండలో నిలబెట్టింది” అని చెప్పే వాడు.

“ఎవురాయమ్మ?” అని మల్లా అడిగితి.

“ఉమా మేడం” అని చెప్పే.

“ఆ ఐవారమ్మ చానా మంచిదే, నేను ఎబ్బుడు బడి కాడికి వొచ్చినా నగుతా మాట్లాడుతుందే, నిన్ను ఏంటికి కొట్టిబ్బా” అంటి.

“రేపు బడి కాడికి పొయ్యి అడిగిరా, ఏంటికి కొట్టిందేదీ తెలుస్తుంది” అనె నా పెండ్లాం ఇంట్లోనుండి వొచ్చి.

“పీడు ముందే తులవ నాకొడుకు గదా, ఏంటివన్న తులవ పనులు చేసినాడేమోలే” అంటి.

“నేనేం తులవ పనులు చెయ్యలా” అనె మా వాడు మొగం రోంత ఎర్రగ బెట్టుకోని రోసంగా.

“అట్లయితే ఏంటికి దెబ్బలు తింటివివాయ్, నాకు మస్తుగా తెలుసులే, నువ్వు చెప్పాకుగానీ, నేనూ చిన్నబ్బుడు నీ మాదిరో ఐవార్ల దెగ్గిర దండిగా మెట్టి దెబ్బలు తిన్నోన్నే” అంటి.

“ఆ ఇస్కూల్లో చెప్పిందే టయానికి పీజులు కట్టని పిల్లల్లను బయట నిలబెడతారంటబ్బా, మన పక్కింటోల్ల పాపనూ నిలబెట్టినారంట, నువ్వు మనోని పీజు కడితివా లేదా?” అనె ఆయమ్మి.

“జీతం తీసుకుంటానే నిన్న నెల్లోనే అంతా కట్టేసినానే, ఇందో చూడు” అంటా జోబీలో నుండి రశీదులు తీసి చూపిస్తి.

“ఇంగేంటికిబ్బా కొట్టి బయట నిలబెట్టిందేది, వూరికే ఎవురూ కొట్టరే, ఆయమ్మకేమన్న మనోని మింద కశా, వొగతూరి పొయ్యి అడిగిరా” అనె.

“రేపు పోతాలే” అంటి.

“మీ నాయిన రేపు నీ ఎనకంబడి బడికాడికాచ్చి అడుగుతాడేగనీ, నువ్వు రా నాయినా మొగం కడుకోనీ, రోన్ని పాలు తాగి వోమర్కు చేసుకుందూవు” అని పిల్చె వాల్లమ్మ వాన్ని.

“వోమర్కూ వోద్దు, గిమర్కూ వోద్దు పోమ్మా, నేనేం ఇస్కూలుకు పోను”
అంటా వాడు బుక్కుల సంచి దూరంగా ఇసిరికొట్టే మూలకు బడేటట్లు.

“ఏం వాయ్, కొవైక్కిస్తట్లుండే, మట్టసంగా వుండు, ల్యాక్షంటే కరిగిస్తూ”
అని కొంచిం కోపంగా కనురుకుంటి.

“పిల్లోడు గదబ్బా, మెల్లిగా చెప్పల్ల, అట్ల కోపగించుకుంటే ఎట్ల చెప్పు?”
అనె నా పెండ్లాం.

“వాన్ని గాదు అనేది, ముందు నిన్ను బాధ్యతో కొట్టల్ల, నీ సపోర్టు
జాసుకోనే వాడిట్ల తయారయితాండేది” అంటి.

“గొమ్మునుంటే పూరికే మిందిమిందికొస్తాండావే, ఎట్లుండాది, తెల్లార్లో
యా పక్క నిద్దర లేసిండావో గెమనం తెచ్చుకో” అనె ఆయమ్మ.

“చించుకోనుండేది ఇంగ సాల్టే, మూసుకోని లోపలికి పా” అనంటి
గుఢ్ఱరుముతా.

“సాలిచ్చు నీ యవారం” అంటా, “నువ్వు రా నాయనా అని” పిల్లోన్ని
పిల్చె.

“నేను రాను పోమ్మా” అని ముక్కుతా వాడు పొద్దన్నే తొడుకోన్నుండే
యూనిపాం గుడ్డలు గుడా ఇప్పకుండా అట్లనే మంచం మింద పొఱుకుండ.

దాంతో నాకు ఇంగా కోపం వొచ్చి “మరేదగా లై వాయ్, ఎన్నితూర్లు
చెప్పల్ల” అని పిర్రల మింద రొండు అంటిస్తి.

“నేను పోనుపో ఆ ఇస్కూలుకు” అంటా వాడు ఆ పక్కకు తిరిగి
పొఱుకుండె.

“నీ కత ఇట్లగాదుండు” అని ఇంగా నాలుగు పీకేదానికి చెయ్యేత్తితి.

“నువ్వు పోతావా, పోవా ఈన్నుంచి” అని నా భాశాలి సివంగి మాదిరీ
అడ్డపడె వాన్ని కొట్టనీకుండా.

“మీ సావు యాడన్నా సావండి నాకేంటిగ్గానీ” అని టీ.వీ. ముందర
కుచ్చుంటి వార్తలు చూసేదానికి.

“పొద్దు గూకులూ కింద దెదులు బట్టేదంకా ఆ ముంద నాశినం టీ.వీ.
ముందరన్నా, కంప్యూటర్ ముందరన్నా కుచ్చుంటావ్ గానీ పిల్లోల్ల గురించి,
నాగురించీ ఏమన్నా పట్టిచ్చుకుంటాండావా” అనె మల్లా నన మొదులుబెడతా.

“తలకాయ నొస్తాండాది, ఇంగ వొదరగాకుమ్మే, నీ మాదిరీ నేను పల్లా
పొగులూ సీరియల్లు సూడలా” అంటి.

“మీ నాయన మాటలకేం గానీ, నువ్వు లెయ్య నాయనా నీకు పానీ పూరీ తెప్పిస్తూ, తినేసి సదూకుండూ” అనె ఆయమ్మి పిల్లోన్ని న్యాకుగా మాటల్లోకి దింపుతా.

“పానీ పూరీవాడ్డు, గీనీ పూరీ వాడ్డు నేను ఇస్కూలుకు పోనంటే పోనుమ్మా, నీకు ఎన్నితూర్లు చెప్పల్ల” అనె వాడు ఇంగా మొండిగా.

“అట్లయితే నీకు నాలుగు పండులు పట్టిస్తాలేరా, వాటిని మేపుదూగానీ, ఈ సదువూ, గిదువూ ఏమొద్దు” అంటి.

“పట్టకరా, దినామూ సందకాద ఆఫీసు నుండి వొచ్చినంక నువ్వే మేపుదువు, నాకూ నా బిడ్డలకూ ఏం కర్రు” అనె మల్లా నా పెండ్లాం నన్ను మింగేసే మాదిరీ చూస్తా.

“చెరుకా, చెరుకా బెల్లం పెట్టు అంటే యాడొస్తాదీ, గానిగలో తిప్పి పెనుంలో కాలిస్తేనేగడా, దేవునికైనా దెబ్బే గురువని వూరికి చెప్పినారా” అనంటి.

“ఈ బేవార్సైని మాటలకేంటిగ్గానీ నువ్వు లెయ్యారా సామీ నీతో యాగలేక నేను సస్తాండా” అని వాన్ని వాల్లమ్మే రట్ట బట్టకోని ఈడ్డి మంచం మింద నిండి లేపే.

“బాగ సదువుకోని పెద్దయినంక ‘రాయచోటిలో మీ రాజూ ఇస్కూల్లోని సదివిందే సనోహన్ మాదిర్తో నేనూ కలకట్టేరు అయితానంటివే, బడికి పోనంటే ఎట్ల, అట్టెబ్బుడూ అనగూడదు” అనె వానితో.

“అట్లయితే నన్ను వేరే బల్లో చేప్పిచ్చండి” అనె వాడు మెల్లిగా గొణగతా.

“సమచ్చరం పరిచ్చలు జరిగేదానికి టయిం ఇంగ రొండు నెల్లేవుంది, ఇబ్బుడు ఎవరు చేర్చుకుంటార్చా వేరే బల్లో “అని మల్లా వానికి సచ్చజెపుబట్టి.

“సరే ఆ ఇస్కూలుకే పోతాగానీ సెక్స్స్ అన్నా వేరే దానికి మారిపిచ్చండి, ఉమా మేడం వాచ్చే సెక్స్ కు నేను పోను” అనె వాడు.

“ఆయమ్మ చానా మంచిదంటగదరా, నువ్వేంటికి అట్ల బయపడ తాండ్రా? అయినా ఆయమ్మ నిన్నేంటికి కొట్టె?” అనడిగె మెల్లిగా.

“నిన్న మా క్లాసులో వాగో పిల్లోనికి వాగో కొశినీ (ప్రశ్న) జెప్పి ఇండ్లకాద మీ అమ్మా నాయనలను అడిగి మీరే జవాబులు కనుకోన్ని నేర్చుకోని రాండ అని చెప్పే, ఆ కొశినీలు ఈ దినం అడిగితే నేను జవాబు చెప్పలేకపోతి, అందుకే నన్ను కొట్టి బయట నిలబెట్టె” అంటా చెప్పే వాడు.

“ఇంతకూ నిన్ను ఏం కొశినీకి జవాబు తెలుసుకోని రమ్మనిండె?” అనడిగె నా పెండ్లాం.

“నవ రసాలెన్ని?” అనే కొశినీ అనె వాడు.

“దానికి నువ్వేం చెప్పివీ?” అని మల్లు అడిగె వాల్లమ్మ వాన్ని.

“జవాబుగా 1) మిరియాల రసము 2) ఉమోట రసము 3) బ్యాడల రసము 4) అలసందల రసము 5) ఉలవ గుగ్గిళ్ళ రసము 6) చింతపండు రసము 7) వోళిగ రసము 8) చెనిగ్గింజల రసము 9) నూగుల రసము అని తొమ్మిది రకాలు చెప్పినా, అది ఇంటానే పిల్లోల్లంతా గెట్టిగా నగిరి, మేడం చింత బరికె తో నాకు పూజ చేసె” అనె వాడు.

“గబ్బు నాకొడకా ఇదేం జవాబురా, ఎవురు చెప్పిరి నవరసాలంటే ఇవి అని?” అనడిగె తిడతా.

“ఎమోమ్ము, రాత్రిరి నాయన్న అడిగితే నవ అంటే తొమ్మిది, రసము అంటే చారు అని చెప్పినాడమ్మ” అనె వాడు అమాయకంగా.

“నిజమేనా నువ్వు ఇట్ల చెప్పిందేది?” అనెడిగె ఆయమ్మ నాకల్లా మింగేసేటట్లు చూసి పొండ్లు పొటపొటా కొరకతా.

“జవాబు అది కాదా, అయినా నేను తెలుగులో కొంచిం ‘పీకు’ అని నీకు తెలుసుగదమ్మ” అని లేసి బయటికి ఎల్లభార్తి ఆడనేవుంటే ఇల్లు తిరిగే పరక్కట్ట ఒల్లు తిరుగుతుందని.

(చాలా పూళ్ళలో చారును రసం అంటారు).

“అవునుమ్మే, ఇంతకూ నవరసాలంటే ఏంతివి?” అనడిగితి రాత్రిపూట అన్నం తినే టయింలో.

“ఆ మాత్రం తెలీదా, 1) నిమ్మకాయి రసం 2) చీనీకాయి రసం 3) కమలాకాయి రసం 4) మామిడికాయి రసం 5) ద్రాచ్చి రసం 6) కరుబూజకాయి రసం 7) అనాసకాయి రసం 8) దానిమ్మకాయి రసం 9) సపోటకాయి రసం” అని చెప్పే.

“ఆయమ్మ చెప్పిందేటివన్నీ కరెక్టో, కాదా మీరే చెప్పండపూ...”

శ

నెమలి కథ

“విమ్ము, పొద్దు బారెడెక్కిండాది, వాన్ని లేపగూడదా, కొంచింసేవు సదువుకోనీ” అంటి నా పెండ్లాంతో.

“సలికాలం గదా, ఇంగ రోంతసేవ పొఱుకోనీలేబ్బా” అనె ఆయమ్మి.

“నోరు మూసుకోని చెప్పిందే పని చెయ్య, నువ్వే వాన్ని సగం చెడగూడ తాండావ్” అంటి గదమాయిస్తా.

“అట్లయితే నువ్వే లేపుకోపో” అంటా ఇంట్లేకెల్లిపాయ నా బాశాలి.

“రేయ్, టయిం ఏడు గంటల పొద్దుయితాంది, ఇంగా నిగుడుకోనే పొఱుకోనేవుండావే, లెయ్ వాయ్” అని మా పిల్ల నాకొడుకు పిర్లల మింద వోగటంటిస్తి.

“ఏం నాయినా” అంటా వాడు కండ్లు నలుపుకుంటా లేసి కుచ్చండె.

“బడికి పొద్దుగాలేదా, బిరీనా రెడీగా” అంటి.

“కడుపు నొస్తాండాది నాయినా, ఈపొద్దు బడికి పోను” అనె వాడు మంచం మింద నుండి లెయ్యకుండానే.

“నీ యాక్కన్ సాల్లేవాయ్, ఇట్లా దొంగ కడుపు నొప్పులు పిల్లబ్బుడు మాకూ సానానే వచ్చండాయ్” అని ఇంగోతూరి కాట్టేదానికి చెయ్యెత్తితి.

“నిజింగానే నాయినా” అంటా వాడు చొక్కు వైకెత్తి కడుపు చూపిచ్చే.

“వుడుకుడుగ్గా రోంత కాపీ తాగి, దొడ్డికి కువ్చోపో, తగ్గిపోతాది” అని చెప్పి.

“ఏంటికబ్బా వాన్ని అంతగా బలవంతం చేస్తాండావ్, ఈ వొక్కపూట పోకుంటే ఏం పాణిపోతాందీ” అంటా మల్లా వోచ్చే నా పెండ్లాం.

“నేనుగుడా చిన్నబ్బుడు మా వారాది ఐవారికి బయపడి ఆపద్దాలు చెప్పి చానాతూర్లు బడి మానేసిండామ్మే, అందుకనే సదువు రాక సంక నాకిపోతి” అంటి.

“వారాది సార్ గురించి చెప్పు నాయినా” అంటా వోచ్చే నా కూతురు. దాంతో నా చిన్నబ్బుడు జరిగిందే కత చెప్పబడ్డి.

నేను మూడో తరగతి సదివేటబ్బుడు మాకు వారాదయ్య అనె ఎద్దాప్పర్ వుండె. ఒగతూరి ఆయప్ప “రేయ్, రేపు మన ఇస్కూలుకు ఇనస్పెక్షర్ వొస్తాండాడు, మీరంతా తలకాయలకు సమురు బెట్టుకోని దువ్వుకోని, మంచి గుడ్డలేనుకోని రావల్ల” అనె.

“అట్లనే సా” అంటిమి పిల్లలుంతా.

“ఆ వోచ్చేటోడు మిమ్మల్ని కొశినీలు అడగుమంటాడు, అవేంటియో ఈపొద్దె చెప్తాండా, అందురూ నేర్చుకోనిరాండి” అని చెప్పే ఆయప్ప.

“సరే సా” అంటిమి. “పలక మింద రాసుకోని నోటికి నేర్చుకోనిరాండి” అంటా కొన్ని పదాలు చెప్పే.

సందకాడ ఇంటికి పొయ్యెటబ్బుడు తుంపర రాలి నా పలక మిందుండే పదాలన్నీ పాయ.

“మ్మా, సురేసుగానింటికి పొయ్యె పదాలు రాసుకోనొస్తామ్మా” అనడిగితి మాయమ్మను.

“పురుగూ, పుట్టా తిరుగుతాంటాయ్, ఈ మొబ్బులో యాడికి పోగాకులే” అనె మాయమ్మ.

దాంతో ఏమీ నేర్చుకోకుండానే పొఱుకోని నిద్దరబొయ్య తెల్లార్తోనే లేసి బడికి పోతి.

“రేయ్, నిన్న చెప్పిందేటివన్నీ నేర్చుకోనొచ్చిండారుగదా” అనడిగి వారాది ఐవారు.

“ఆ సా, నేర్చుకున్నాం” అనిరి కొందురు పిల్లల్లు.

“యాడడిగితే ఆడ టకీమని జెప్పల్ల” అనె ఆయప్ప.

“చెప్తాం సా” అనిరి పిల్లల్లు ఇంగోతూరి.

తొమ్మిది గంటల టయింలో ఇనస్ట్రైక్టర్ వోచ్చే.

“నమస్కారం సార్, రాండి” అని ఎడ్డాప్పట ఆయప్పను కుర్చీలో కుచ్చనబెట్టే.

“ఏమయ్యా వారాదీ, పిల్లల్లకు బాగనే చెప్తాండావుగదా?” అనడిగి.

“జే సా” అనె మా ఐవారు నవ్వతా.

“ఏదీ నాలుగు కొశిన్న అడుగు, ఎట్లజెప్తాండావో తెలుస్తాది” అనె ఇనస్ట్రైక్టరు.

“నాగరాజు, లెయ్ నాయనా” అని నన్ను లేపె ఐవారు.

ఏమడుగుతాడో, ఏంపాడో, అని బయపడతా నిలబడుక్కుంటి చేతులు గట్టుకోని.

“సీత నాయన ఎవుర్రా?” అనడిగి.

ఏం చెప్పల్నో తెలీక మెల్లిగా గొణిగితి.

“గట్టిగా చెప్పు, సార్ కు ఇనపదేటట్లు” అనె గుడ్లరుముతా.

“మంగలోల్ల సుబ్బన్న కూతురు సా” అంటి.

ఆ మాటింటానే “నేను తెలుగు పాటం చెప్పినబ్బుడు వీడు బడికి వొచ్చినట్లేడు సార్, అని ఇనస్పెక్టర్ కల్ల చూస్తా నవ్వే ఐవారు.

“అట్లేతే ఆ పిల్లోన్నే ఇంగ్లీసు వదాలు అడుగబ్బా” అనె ఆయప్ప రికార్డు చూస్తా.

“నరే ‘నెమిల్ను’ ఇంగ్లీసులో ఏమంటారో చెప్పు?” అని మల్లా అడిగి ఐవారు.

“తెలీదు సా” అంటి.

“మొన్న చెప్పినా గదా, మరిచిపొయ్యండావా” అంటా వొచ్చి ఇనస్పెక్టరుకు కనవడకుండా నా జుట్టు పట్టుకోని గెట్టిగా గుంజె దాంతో తలకాయలో మంటబుట్టి కండ్లుల్లో నీల్లు తిరిగి.

“పీకాకు సా” అంటి జుట్టు పీకొడ్డని, ఏడుస్తా చెప్తా.

“ఈ మాట ముందే చెప్పింటే సరిపోతాండె గదా, అని నాతో అంటా, చూడు సార్, కరెక్ట్ గా చెప్పిండాడు” అనె ఐవారు ఇనస్పెక్టరు కల్ల చూసి.

నేను ఎట్ల కరెక్ట్ గా చెప్పిండానో నాకేమీ అర్థంగాలా.

“ఆ పిల్లోన్నే మిగతా వాటిల్లో గుడా రొండు కొశెన్న అడుగు” అని చెప్పు ఆయప్ప.

దాంతో నాకు ఉచ్చలు బాయ.

“ఏమప్పు ఆవుకు కాల్చెన్ని?” అనెడిగి మా సారు నాలుగేల్లు నా కల్ల చూపిస్తా, రికార్డు చూస్తాండే ఇనస్పెక్టర్ కు కనవడకుండా.

“నాలుగు సా” అంటి గెట్టిగా.

“మన ప్రదాన మంత్రి చెన్నారెడ్డి కాదు గదా” అనె సారే తలకాయ అడ్డంగా వూపతా.

“కాదు సా” అని చెప్పి, ఐవారి సైగ అర్థంజేసుకోని.

“వెరీ గుడ్డయ్య, బాగ చెప్తాండావ్” అని మెచ్చుకోని బయలుదేరె వొచ్చిండేటోడు.

“అదీమ్మా మా వారాది ఐవారి కత” అంటా ముగిస్తా.

ఆ కత ఇంటానే మాయమ్మి పడి పడీ కిల కిలా నగె.

◆

హందీ కథ

“ఏమప్పా ఈషాధన్నా కొంపకు బిరీనా వొచ్చేదుండాదా లేదా?” అనె నా పెండ్లాం పొర్కున్న ఆపీసుకు ఎల్లబార్తాండే నాతో.

“సందకాడనే ఇంటికొచ్చి ఏం చెయ్యలుమ్మే?” అంటి మెల్లిగా.

“కజ్జికాయలూ, అప్పచ్చులూ చేస్తాండా వొచ్చితింటావేమానని” అనె గుడ్లరుముతా.

“అట్లయితే ఈ దినం ఆపీసుకు పొయ్యేదెందుకులేమ్మే, శెలవ పెట్టిస్తాగానీ” అంటి నవ్వుతానే.

“పొండ్లన్నీ కనిపించేటట్లు మల్ల నగుదూగానీ, సావానకోపులతో తిరగడాలు సాలిచ్చి సందకాడ బిరీనా కొంపకు రా” అని మల్లా అనె.

“ఏం పనో చేప్పేకదా?” అనడిగితి.

“పిల్లోనికి నాలుగు అచ్చరమ్ముక్కలు నేరిపిస్తావని” అనె.

“అట్లనా, అయినా వానికి నేరిపిచ్చేదేందిమ్మే మార్చులు దండిగానే వాస్తాండాయిగదా” అని అంటి.

“ఆ వొచ్చిండాయి, బండిగొల్లడు” అనె చేతులు తిప్పుతా సాగదీసి.

“బాగనే సదువుతాండెనే, అయినా దేంట్లో తగ్గిండాయి?” అనడిగితి.

“ఇస్తూల్లో మొన్న పోగ్రెస్సు కార్టు ఇచ్చిండారు, ‘ఇందీ’లో మార్చులు శానా అద్దమానంగా వొచ్చిండాయి” అని చెప్పే.

“ఎన్నోచ్చినాయి?” అని అడిగితి.

“రొండు” అనె ఏల్లు సూపిస్తా.

అంత అద్దమానంగా వొచ్చుండాయూ?, అట్లయితే ఇస్తూలు కాడికి పొయ్యి మా వానికి ‘ఇందీ’ రోంత బాగ చెప్పమని వాల్ల ఐవారమ్మతో చెప్పాలే.” అంటి.

“ వాల్లకు చెప్పా, వీల్లకు చెప్పా అనే మాటలు సాలుగానీ, బిరిక్కిన కొంపకు చేరుకో” అనె ఇంగ మాటల్లాడేదేం లేనట్లు.

తప్పేదేమండాదని ఆపీసు ఐపోగానే ఆరు గంటలకే ఇంటికి చేరుకుంటి.

ఆ టయానికి నా బాశాలి మా పిల్లోన్ని కుచ్చేబెట్టుకోని పలకలో ఏంటియో రాపిస్తావుండె.

“చెప్పిండేది చెవల్లో ఏనుకోని ఎట్లనో బిరీనానే వొచ్చేసినావే, వీనికి ఇందీ రాసేదీ, సదివేది నేరిపిచ్చు” అనె.

“మై, నువ్వు అంటాండే ‘ఇందీ’ తప్ప ఇంగేందన్నా చెప్పు నేరిపిస్తా” అంటి.

“ఇదేందమ్మ ఇడ్డురం, వానికి రాందేదో చెప్పల్లగానీ, వేరేదేందో చెప్పేనంటాండావే, వాడు బాగుపడ్డం నీకిష్టంలేదులే” అని రాగం మొదులుబెట్టె.

“అదిగాదుమై, నాకు నిజంగానే ఇందీ రాదు” అని చెప్తి.

“అట్లయితే పద్మ తరగతి పొస్టు కలాసులో ఎట్ల పాసయితివి?” అనె ‘లా’ పాయింటు లేవదీస్తా.

“అబ్బుడేందోలేబ్బా, ఇందీ పరీచ్చకు కాపీలు కొట్టిందాగానీ” అని మెల్లిగా గాణిగితి.

“నీకు పిల్లోని మింద అక్కర లేదులేబ్బా, ఇన్ని మాటలెందుగ్గానీ” అని నిస్సురానికి దిగె నా బాశాలి.

“నన్ను నమ్ముమై, నీ సాచ్చిగా నాకు ఇందీ రాదు” అని చెప్తి నెత్తిన చెయ్య పెట్టుకుంటా.

“ఎందుకురాదబ్బా?” అనడిగె .

“అది పెద్ద కతలేబ్బా” అంటి నిట్టురుస్తా.

“ఏంది నాయినా ఆ కత, నాకూ చెప్పు” అనె మావాడు రాస్తాండే పలక పక్కనబెట్టి.

దాంతో నా చిన్నబ్బుడు జరిగిండే సంగతి గుర్తొచ్చె. ఆ కత చెప్పబడి.

నేను మదనవల్లిలో ఎనిమిదో తరగతి సదవతాన్నిప్పుడు మాకు నారాయణరెడ్డి అనే ఇందీ ఐవారుండె. వోగదినం మద్యానం పూట ఆయపు కలాసులోకాచ్చి “ఏం రా చెప్పిందేటివనీ నేర్చుకున్నారా?” అనడిగె.

“ఊ సార్, నేర్చుకున్నాయి” అనిరి పిల్లోల్లందరూ.

“అట్లయితే ప్రెశ్నలడిగేదా?” అనె ఐవారు.

“అడగండి సా” అనిరి ముందర బేంచీలో వుండే పిల్లోల్లు.

“నువ్వు లెయ్యారా” అని నాకల్లా ఏలు బెట్టి సూపిస్తా నన్ను లేపె ఆయపు.

“చెప్పండి సా” అంటా చేతులు కట్టుకోని లేసి నిలబడితి.

“తుమ్మున్నే ఏముస్తుందిదా?” అనెడిగె సారు.

తడుముకోకుండా ఆడపిల్లోల్లకల్ల చూస్తా “చీమిడొస్తుంది సార్” అంటి టకీమని.

దానికి పిల్లోల్లంతా గెట్టిగా నవ్వేసిరి. వాల్లెందుకు నవ్విందారో అర్థం గాలా. ఈ లోగా ఐవారు నా దెగ్గిరికొచ్చి కోపంతో జుట్టుపట్టి ఈచ్చిచ్చి

పిడిగుర్దులు గుడై. అబ్బడికీ ఆయప్ప కోపం సల్లారక ఈత బరిగెతో నా వొల్లంతా వాతలు తేలేటట్లు పెరిక.

ఆ దెబ్బలు తట్టుకోలేక గెట్టిగా ఏద్దేస్తి “ఇప్పుడొళ్ళంది సూడ్రా కౌడకా నీకు ముక్కల్లో చీమిడి” అంటూ ఐవారు బరబరా బైటికి ఎల్లిపాయ.

నేను ఏడుస్తావుంటే “నీకు ఐవార్తతో జోకులేమిటికిరా” అనె నా సావాసగాడు ఎంగుటుమణ వౌంటికిబెల్లు టయింలో.

“జోకులు నేనేమిటికేస్తినిరా? అనడిగితి వాన్ని.

“తుమ్మునే హు’ గదా వొచ్చేది, నువ్వు చీమిడి అంటే ఐవారికి కాలదా?” అనె వాడు.

“నువ్వు ఏం చెప్పాండావో నాకర్తంగాలారా ఎంగటోణా” అంటి ఎగవీలుస్తా.

“తుం కు ‘హు’ అని, ఆవ్ వస్తే ‘ప్రౌ’ వొస్తుందని సారు నిన్ననే గదా ఇంది గ్రామరు చెప్పిందేది” అనె వాడు.

“మీమా నాకెట్లు తెలుసురా, నిన్న నేను బడికిరాలాగదా” అంటి వానితో.

“అదీ కత, ఇబ్బడర్తమాయ” అనె వాడు నగుతా.

అప్పుట్టుండీనే ఐవారు దెగ్గిర దెబ్బలు తినిండే రోషంతో ఆయపు క్లాసులన్నీ ఎగరగొట్టి ఇంది అచ్చరమ్ముక్క రాకుండాబాయప్పా” అని చెప్పి మా పిల్ల నాకొడుక్కు.

“తుమ్ వొస్తే ‘హో’ గదా వొచ్చేది” అనె ఈ కతంతా ఇంటాండిన మా రొండో ఆయమ్మ.

“మా క్లాస్ మేటు రాథ ఈ మాటే చెప్పిండాదిలే, ఎంగటోణ గాడు గూడా సరిగ్గా విన్నెట్లు లేదులే” అని చెప్పి.

◆

రెకమండేషన్

“ఎలోల్లకు బల్లు తెరిచేదానికి టయిం ఇంగ వారం దినాలే వుండాది, అమ్మికి, అబ్బీనికి గుడ్డలు తీసకరావల్లబ్బా” అనె నా పెండ్లాం నిన్న సందకాద ఆఫీసు నుండీ ఇంటికి హాస్తానే.

“అట్టేలేమ్మె, రేపు ఒగతూరి గెమనం చెయ్యి, తీసకస్తాంగనీ” అనంటి ప్యాంటు ఇణ్ణి లంగి కట్టుకుంటా.

“ముల్లా రేపుటిదాకా వాయిదా ఏంటిగ్గనీ, ఈ దినమే పోదాం పొతెచ్చేస్తాం” అనె ఆయమ్మి మొగం కడుక్కునేదానికి టవాలు అందిస్తా.

“ఇబ్బుడు కుదర్దలేమ్మె, రేపు గ్యారంటుగా పొదాం” అని చెప్పి జలదాట్టికి పోతా.

“రేపు, మాపు అని వాయిదాలేస్తాండావు, ఇబ్బుడేమన్నా ఇంట్లో కుచ్చేని గుడ్డేమన్నా పెట్టల్లనా?” అనె రోంత ఎటుకారంగా.

“నా దెగ్గిర ఇబ్బుడు ‘లెక్క’ లేదు, రేపు ఎవురి దెగ్గిరన్నా చేతి బదులు తీసకస్తా” అనంటి.

“జీతాలు వొచ్చి ఇంగా వారం దినాలుగుడా కాలా, అబ్బుడే లెక్క లేదంటాండావే, ఏంజేసైవిబ్బా అంతా” అనడిగె అనుమానంగా చూస్తా.

“ఆ, పెట్టుకోనుండేదానికి కొంచిం జస్తి, మిగతాది ఇస్పెట్టాకులు ఆడేస్తి” అని చెప్పి కోపంగా.

“నీ మొగానికి అదొగటే తక్కువగనీ ఏం చేసినావో చెప్పు?” అనె నిలదిస్తానైనెట్లుగా.

“ఈ నెల నింటీ లచ్చ రూపాయల చీటీ ఏస్తాండానని మొన్నునే అస్తేదా, దానికి కద్ది” అని చెప్పి.

“అట్ల ఇలావరీగా చెప్పేగదా తెలిసేది, పంగమాలిన మాటలన్నీ మాటలడితే ఎట్ల” అనె.

“నువ్వు నన్నేరం ‘ఆడిట్టు’ చెయ్యాకుగానీ, నా తంటాలేవో నేను పడతా, పిల్లోల్లకు గుడ్డలు రేపు తెస్తాంలే” అనంటి.

“నాయినా ఈతూరి నాకు జీన్ను ప్యాంట్లు తీసకరా, ఇంగ నాకు నిక్కర్లు వాద్దు” అనె అబ్బుడే ఇంట్లోకొచ్చి మా మాటలు ఇనిందే మా పిల్ల నా కొడుకు.

“జీన్ను ప్యాంట్లు వౌర్డు ప్పా, నీకు నిక్కర్తే చానా బాగుంటాయి” అని చెప్పి వానికి.

“జీన్ను ప్యాంట్లు అయితే లెక్క దండిగా అయితాదని అట్ల చెప్పాండాడు లేరాప్పా మీ నాయిన” అని నా బాశాలి వానికి ఎగదోసి మంటబెట్టె.

“నువ్వు కిందా పైనా మూసుకోని గామ్మునా వుండుమ్మే, మెట్టిదెబ్బలేమన్నా వడల్లనా” అని కొంచిం గెట్టిగా కసురుకుంటి.

“నీ ఇష్టం వొచ్చినట్లు చేసుకో, మెట్టి, గిట్టి అనగాకు, నాకేంటిగ్గనీ” అనె ఆయమ్మి.

“నిక్కర్లు తెచ్చేటట్లుగా వుంటే నేను ఇస్యాలుకు పోను” అనె మా పిల్ల నా కొడుకు మూతి నల్లగాపెట్టుకోని అలుగుతా.

“నా మాటినరా, కొంచెం పెద్దినివి అయినంక రేపు సమచ్చరం తెచ్చిస్తా, పదోతరగతి దంకా నేనుగుడా నిక్కర్తే తొడుక్కుంటాంటి” అని వానికి నష్టజెప్పే దానికి చూస్తి.

“నేను మటుకు నిక్కర్తో బడికి పోను, మా క్లాసు పిల్లోల్లంతా ప్యాంట్లే తొడుకోస్తారు, ఇబ్బడికే అంతా నన్నుజూసి ఎక్కిరిచ్చి నగుతాండారు” అనె ముక్కులు ఎగబీలుస్తా.

“మాటిమాటికి బడికి పోని బెదిరిస్తావేం వాయ్, ఇంగోతూరి అట్లంటే నీకు బూడ్చు దెబ్బలే పడేది, బడికి పోకుంటే పందులు మేపనుపోతావా?” అంటి కొట్టేదానికి చెయ్యుత్తి.

“పుట్టిందేది మగ నా కొడుకు వౌగడు, వానిగ్గాక ఇంగెవురికి తీసీయల్లబ్బా” అని వాల్లమ్మ వానికి సపోర్టుగా వొచ్చి అడ్డంబడె కొట్టసీకుండా.

“నీయమ్మ గారింటికాచ్చింటే ఏందన్న ‘లిఖి’ తీసకచ్చింటే చెప్పు), ఏంగావల్లంటే అదే తీసిస్తా, నీ ముదిగారం చూసుకోనే వాడిట్ల తయారయి తాందేది” అనంటి.

“మాయమ్మగారింటి మాట ఎత్తందే నీకు కూడు, నీల్లు దిగవా, సాలిచ్చు నీ రామాయనం” అనె ఆయమ్మి రోసంగా.

“కొంచిం కాపీ పెట్టే మ్మే, తలకాయి నొస్తాండాది” అంటి.

“వానికి జీన్ను ప్యాంట్లే తీసిబ్బా, నాకు చీర ఇబ్బడొడ్డు, రేపు నెల్లో తీసుకుంటాగనీ” అని మల్ల రాగం మొదులుబెట్టె.

“నీకు చీర తీసిస్తా అని ఎవరు చెప్పినారుమ్మే, ఇబ్బడు కొనుక్కు నుండేలివన్నీ ఎలకలకు బెట్టకుండా కట్టుకో సాలు” అంటి.

“అవన్నీ నాకుతెల్పు, వానికి మటుకూ ప్యాంట్లు తీసి” అనె మాతి ముప్పుయ్ సాట్లు తిప్పి కావీ లోటూ చేతికందిస్తూ.

“నాయినా నాకు సందీపు గాడు తొడుక్కుంటూండ్లా, అట్లా ప్యాంట్లు తీసకరా” అనె మావాడు నేను మెత్తబడడం గమనిచ్చి.

“సందీపు గాడు ఎవుర్రా?” అనడిగితి వాన్ని.

“వాడు మా క్లాసోడేలే, వానివి వాగో ప్యాంటు వెయ్యి రూపాయిలంట” అనె గుడ్లు పెద్దవిజేసి యాక్స్స్ జేసినట్లు చూపిస్తూ.

“వాల్ల పెద్ద సావుకార్లేమోలే, అందుకే అంతంత పెట్టి కొనింటారు, ఔరా వాల్ల నాయిన ఏం పని చేస్తాడు?” అనడిగితి.

“వాల్ల నాయిన, వాల్లమ్మ ఇద్దరూ బ్యాంకీలో ఆఫీసర్లంట” అని చెప్పె వాడు.

“అట్లునా, ఏ బ్యాంకీలోనో, యా వూర్లోనో కనుక్కొర్కా సామీ, నాకు చిన్న పనుండాది, వుజ్జోగస్తులకు లోస్తు ఇస్తాండారంట, రేపు నెల్లో నేనూ తీసుకో వల్ల” అనంటి.

“వాల్ల పని చేసేది ఈ వూర్లోనే నాయనా, వాల్లమ్మ కుక్క బ్యాంకీలో, వాల్ల నాయిన బొక్క బ్యాంకీలో, నీ లోను కోసరం రెకమండేసన్ చెయ్యమని నేను సందీపగానికి రేపు చెప్తాలే” అనె అట్లయినా జీన్ను ప్యాంట్లు తీసకస్తానని.

“మా పిల్ల నా కొడుకు చెప్పిండే ‘కుక్క బ్యాంకీ’, ‘బొక్క బ్యాంకీ’ అంటే ఏంటివో నాకు అర్థంగాలా, మీకేమన్నా తెలిస్తే రోంత చెప్పండప్పా....

చౌప్పదంటు ప్రశ్నలు

“నాయనా, నాయనా” అని పరిగెత్తుకుంటా వోచ్చే మా పిల్ల నాకొడుకు నిన్న తెల్లార్టో జలదాట్లో నీల్లు పోసుకుంటాంటే.

“ఏంటికిరా అట్ల గస పోసుకుంటావాస్తివి?” అనడిగితి సబ్బుతో వొల్లు రుద్దుకుంటా.

“నీ సెల్లు పోను మోగుతాంది, అది చెప్పామనే వాస్తి” అని చెప్పే.

“సరేపా, వస్తాండాగనీ” అంటి చెంబుతో నీల్లు మింద కుమ్మరిమ్మకుంటా.

“ఇబ్బుడికి రొండుతూర్లు మోగిండాది” అనె వాడు ఆట్టీంచీ ఎల్లభార కుండానే.

“అట్లనా, ఎవురు చేసినారో చూస్తివ్వా?” అనడిగితి.

“ఆ, చూసినా,” “ప్రెసాద్, ఐద్రాభాద్” అని పడింది పేరు అని చెప్పే.

“సరేపా, మాట్లాడతా” అని ఇంట్లోకాచ్చి ప్రెసాద్కు పోన్ చేస్తి.

“ఏం బీళ్లి, రొండుతూర్లు చేసినా ఎత్తలేదు, బిజీగా వున్నెట్లుండావే?” అనడిగి ఆయప్ప.

“నీల్లు పోసుకుంటాంటిలేన్నా” అని చెప్పి టపాలుతో తుడుసుకుంటా.

“రాత్మిరి చానా సేపు మేలుకోనుంటివేమో, ఇంగా నిద్దర లేసిండావో, లేదోఅనుకుంటి” అనె నవ్వతా.

“ఎనిమిది గంటల పొద్దుయితాంది, ఇంగా పొఱుకుంటే ఎట్లన్నా” అంటి.

“వూరికే అంటిలే, ఏమనుకోగాకు” అనె ఇంగోతూరి నవ్వతా.

“బాగుండావు గదన్నా?, ఆయక్కా పిల్లోల్లు అంతా ఎట్లుండారు?” అనడిగితి.

“మా వాల్లాంతా బాగుండారుబీళ్లి, మీ పెండ్లాం, పిల్లోల్లు బాగుండారు గదా” అనె.

“జె న్నా, చాన్నాల్లకు గుర్తొచ్చినట్లుండానే?” అనంటి కొంచిం నిష్టారంగా.

“నిజమేబీళ్లి, సుట్టాలింటికి మీ జిల్లాకే వొచ్చినా, ఈడికి నువ్వుండే వూరు రాయదుర్గం దెగ్గిరేగదా, అది గమనానికాచ్చి పోన్ చేస్తి” అని చెప్పే.

“ఇబ్బుడు నువ్వు యాడుండావున్నా?” అనడిగితి.

“అనంతపురంలో వుండే మా చెల్లెలోల్లింటికి నిన్న సందకాడ వొచ్చినా” అని చెప్పే.

“అట్లయితే మా వూరికి రాగుడడాన్నా, ఎట్లా ఇంత దూరం హొచ్చినావు” అంటి.

“ఇంగోతూరి ఆదివారం పూట ఎబ్బుడన్నా తీరిగ్గా హొచ్చినబ్బుడు గ్యారంటీగా హాస్తాలేబ్బా, ఈ దినం నువ్వు ఆపీసుకు పోవల్లనేమో, నిన్ను ఇబ్బంది పెట్టేదేంటిగ్గనీ” అనె ఆయప్ప.

“వానెక్కా నువ్వు మా వూరికి హాస్తే అదే బాగ్యంగనీ, ఆపీసుకు ఈపూట శెలవ పెట్టేస్తా, ఇంగేం మాట్లాడకుండా రాన్నా, నీ కోసరం ఎదురు చూస్తాంటా” అని చెప్పి.

“సరేలే, హాచ్చేటట్లయితే మల్లా చెప్ప౏” అనె.

“ఆ రామాయణాలన్నీ సాలిచ్చన్నా, ఇంగేం మాట్లాడకుండా బస్సెక్కి హాచ్చె, నీకోసరం ఎదురు చూస్తాంటా, పది గంటలకు బస్సుంది చూడు” అని చెప్పి.

“అంతగా బలవంతం చేస్తాండావ్, వస్తాలేబ్బా” అనె ప్రెసాదన్న.

“మై, ఐదాబాదు ప్రెసాదన్న హాస్తాండాడు, ఈ పొద్దు ఆపీసుకు పొయ్యెది లేదుగనీ, ఆయప్పకోసరం ఏందన్నా ‘స్పెసల్’ చెయ్యి అని చెప్పి నా బాశాలికి.

“ఎన్ని గంటలకు హాస్తాడు?” అనెడిగి ఆయమ్మి కాపీ లోటూ అందిస్తా.

“మద్యానం అన్నం టయానికి హాచ్చేస్తాడు” అని చెప్పి వుడుకుడుగ్గా వుండేకాపీ వూడుకుంటా తాగుతా.

“కూర ఏం చెయ్యల చికిన్ తెస్తావా, మటన్ తెస్తావా?” అనె.

“అట్లాటివన్నీ ఆయప్ప దినామూ తినేటివేలేమై, రాగిపిండి రోంత ఎక్కువగావిసి సంగటి గెలికి, కారంకారం వుండేటట్లు గోవాకు వూరిమిండి నూరు, అట్లే ఎర్రగడ్లు, పండుమిరగ్గాయలు గుడా వూరిమిండి నూరు, బో ఇస్టంగా తింటాడు” అని చెప్పి.

“కరెంటు గుడా పోతా హాస్తావుండాదిగదబ్బా, బజారుకు బిరీనా పొయ్యి గోవాకు రొండు కట్టలు, మిరక్కాయలు త్యాపో” అనె.

“మై, చెప్పడం మర్చిపోయినా, అట్లా యాడన్నా మిక్కీలో రుచ్చేవు, రోట్లో నూరు, ‘బో’ రుచిగా వుంటుందని ఆయప్ప నాతో చానాతూర్లు చెప్పి నాడు, అట్లే అగ్గి నిప్పుల మింద వంకాయి కాల్చి బజ్జె గుడా చెయ్య” అని చెప్పి.

“సరేలే, అట్లనే నూరుతాగనీ” అనె నా బాశాలి.

“నాయినా, ప్రెసాదన్నా ఎవరు?” అనెడిగే మా మాటలు ఇంటాండిన మా పిల్ల నాకొడుకు.

“అయిప్ప నా ఫ్రైండులేరా” అని చెప్పి.

“ వాల్లది యావూరు?” అని మల్లూ అడిగే.

“మన కడవ జిల్లానే, కలసపాదు, ఇబ్బుడు బద్రాబాదులో వుండాడు”
అంటి బజారుకు పొయ్యేదానికి చొక్కు తొడుక్కుంటా.

“ఏం పని చేస్తాడు?” అని ఇంగో కూశినీ ఏసె.

“అయిప్ప “చెయ్యి తిరిగిన రచయిత” అని అంటి.

“అట్లంటే ఏంది?, ఏం చేస్తాడో చెప్పేకదా” అని మల్లూ అడిగే.

“మెట్టితో కొడతా, కిందా పైనా మూసుకోని బుక్కెత్తుకోని సదువుకో పోవాయ్, తలకాయి తినగాకు” అని కసరుకుంటి .

“పిల్లోడు గదబ్బా, ఏందన్నా అడిగితే అర్తమయ్యేటట్లు చెప్పుల్లగనీ ఈడెగిరి ఆడ దుంకితే ఎట్ల?” అనె నా పెండ్లాం వానికి సపోర్టుగా వస్తా.

“అంతగా అయితే నువ్వే ఇలావరీగా చెప్పు, బిరీనా బజారుకు పొయ్యేస్తా, లేటుగాపోతే మల్లూ గోవాకు దొరుకుతుందో లేదో” అని గబగబా ఎల్లబార్తి.

సరిగ్గా వొంచిగంటకాడ ప్రెసాదన్న రాయదుర్గం బస్టాండులో బస్సు దిగె. అవీ, ఇవీ మాట్లాడుకుంటా ఆటోలో ఇంటికి పోతిమి.

“కాల్లూ, మొగం కడుకోన్నా, అన్నం తినే టయిం అయ్యంది, రోంత తినేసి మల్లూ తీరుబడిగా మాట్లాడుకుండాం” అంటి టవాలు అందిచ్చి జలదాటికల్లూ చూపిస్తా.

“కొంచెనేపిటికి తట్టల ముందు కుచ్చుంటిమి.

“వుడుకుడుకు ముద్దా, గోవాకు వూరిమిండీ, వంకాయి బళ్జీ బలే వుండా యిబ్బా, ఇవి తింటాంటే మల్లూ మాయమ్మా, మా పల్లి గెమనానికొస్తాండాయి నాగరాజు, అని “బో బాగ చేపిచ్చినావు” అంటా ప్రెసాదన్న మెచ్చుకుండె లొట్టలేసుకోని తింటా.

“కొంచినేపు పొఱకోన్నా, మంచం వాల్చిస్తా” అనడిగితి.

“మద్యానం పొఱకునే అలవాటు లేదులేబ్బా” అని మా పిల్లోన్ని దెగ్గిరికి పిల్చే.

వాడు దెగ్గిరికి పోంగానే ఏం పేరు, ఏం సదువుతాండేదీ, ఏ ఇస్కూలు? అన్నీ అడిగే.

మా వాడు అన్నిటికీ జవాబులు చెప్పంగానే “జోప్పా వొచ్చినబ్బుట్టుండీ గమనిస్తాండా, నువ్వేంటికి అదే పనిగా నా చెయ్యి కల్లనే చూస్తాండావే?” అనెడిగె అనుమానంగా చూస్తాడు.

“నీ చొక్కా రట్ట పైకెత్తి వొగతూరి చెయ్యి చూపిచ్చు అంకుల్” అనె మా వాడు పుల్ సర్ట్ తొడుక్కోనుండే ప్రెసాదన్నతో.

ఆ మాట వింటానే ఈ నాకొడుకు ఏంటికిబ్బా ఆయన్నను ఇట్ల అడిగిండాడు, ఇబ్బుడాయప్ప ఏమనుకుంటాడో, ఏంపాడో, అనుకుంటా ప్రెసాదన్న కల్ల చూస్తి.

“దేనికి నాయినా?” అనెడిగె ఆయప్ప నగుతా పుల్ షర్ట్ రట్ట పైకెత్తి చెయ్యి చూపిస్తాడు.

“మా నాయిన నువ్వేం పని చేస్తావని అడిగితే “చెయ్యి తిరిగిన రచయిత” అని చెప్పిండాడు, నీ చెయ్యి యాడ తిరిగిందో చూస్తామని” అనె వాడు అమాయకంగా మొగం పెట్టి.

ఆ మాట ఇంటానే ఆయన్న గెట్టిగా నవ్వేసె. ఇట్ల సాప్పదంటు ప్రెశ్చలడిగే మా పిల్ల నాకొడుకుతో ఎట్ల ఏగల్లనో మీరే చెప్పండిప్పా...
◆

ఒట్లు-కోట్లు

“నాయనా నీకోసరం వొగాయపు వోచ్చిపొయ” అనె మాపిల్లనాకొడుకు మద్యానం అన్నం టయింలో ఆపీను నుండి ఇంటికి వొస్తానే.

“ఎవురా?” అనడిగితి నాకోసరంఎవురు వొచ్చింటారబ్యా అని ఆలోచిస్తా:

“ఎలక్ష్మిన్లో నిలబడినాడంట, ఓట్లడిగేదానికి వొచ్చినాడు” అనె వాడు.

“యాపార్ట్ అంట?” అనడిగితి,కాల్చు ,మొగం కడుక్కుంటా.

“తెలుగుదేశమంట, మీ ఇంట్లో ఓట్లన్నీ నాకే ఎయ్యాల అనడిగినాడు” అని చెప్పే మా పిల్లోడు.

“ఈ టయింలో వాల్లుచ్చేది మామూలీగనీ అన్నం తింటివ్యా?” అనడిగితి.

“అబ్బుదే తినేస్తి” అని చెప్పే.

“అట్లయితే బుకెట్టుకోని సదువుకోరాదా ఎండలకు తిరక్కుండా” అంటి అన్నం తట్ట ముందర కుచ్చుంటా.

“వాడు కొంచింసేపు పొఱుకోనిలేబ్బా, సందకాద సదూకుంటాడుగనీ” అనె నా బాశాలి.

“మై, నువ్వు మునుకోని గొమ్మునుండు, నీ సపోర్టు జూనుకోనే వాడు చెడిపోతాండాడు” అంటిగిట్టిగా అరుస్తా.

“నువ్వు గుడ్లురిమిందేది ఇంగసాల్లే, వాదేమన్నా డిగ్రీ సదువుతాండాడా, ఒగటో తరగతికే పల్లుపొగులూ సదవాల్సా?” అనె ఆయమై.

“నీ ఇస్టంలే, రేపు పరీచ్చల్లో గుండు సున్నాలు తెచ్చుకుంటే మెట్టితో కొట్టేది వాన్నిగాదు నిన్నే” అంటి కొంచిం కోపంగానే.

“పరీచ్చలు బాగనేరాస్తాండాడంటలేబ్బా, వాల్ మేడంచెప్పిందిగనీ” అనె నా బాశాలి.

“నిరుదుతూరి అమ్మిని గూడా ఇట్లనే ఎనకేసుకోనొచ్చి పొస్టుకలాను మార్చులొస్తాయని చెప్పి నా కొంప కూల్చిందేది సాల్లేదా” అని మల్లా గెట్టిగా అరిస్తి.

“అబ్బుడంటే ఏందోలేబ్బా పేపరు కష్టంగా ఇచ్చినారంటగనీ” అనె త్తటలేకి మజ్జిగ పోస్తా.

“వాన్ని కొంచింసేపు పఱుకోనిచ్చి మూడు గంటలకాద లేపి బుకైత్తు కోమను” అని చెప్పి.

“అట్లనే చేస్తాగనీ ఈతూరి మనం ఎవురికి ఓట్లేనేది?” అనెడిగ ఆయమై.

“ఎవరోవాగరికిల్, ఇంగా రొండు వారాలు టయిం వుందిగనీ ” అంటి చెయ్యి కడుక్కుంటా.

“నాయినా ఎలక్ష్ములో నిలబడితే ఏమెన్నుంది?” అనడిగె మా పిల్లనాకొడుకు మెల్లిగా.

“ఏమెన్నే నీకేంటికిలేవాయ్, పెద్దరికం మాటలు సాలిచ్చు” అంటి.

“ఏంటికిబ్బా వాన్ని అట్ల కసురుకుంటావ్?” తేలీంది అడిగిండాడు, మెల్లిగా చెప్పల్ల” అనె నా బాశాలి మొగంనల్లంగా పెట్టుకోసుండే వాన్ని దెగ్గరికి తీసుకుంటా.

“నీ ముదిగారం ఇంగ సాలిచ్చు మ్యై, నువ్వుగడానివే వాన్ని నాకేట ట్లుండావే” అంటి ఆపీసుకు ఎల్లబారేదానికి గుడ్డలు తొడుక్కుంటా.

“నువ్వు రేపుట్లుండి మీ నాయినతో మాట్లాడగాకులేప్పా, కచ్చి సమాచారం మనకేంటిగ్గానీ” అనె.

పిల్లోనికీ నాకూ తంట పెడతాండూదని గమనిచ్చి “రా రా చెప్పా” అని పిలిస్తి.

వాడు పరిగెత్తుకుంటా వౌచ్చె.

“ఎలక్ష్ములో నిలబడి గెల్చినోడు ఎమ్మెల్లే అయితాడు” అనిచెప్పి.

“ఎమ్మెల్లే అయితే ?” అనె వాడు అర్థంగానట్లు చూస్తా.

“పెద్ద పెద్ద ఆపీసర్లు, పోలీసోల్లు జనాలంతాగుడా నమస్కారం పెడతారు, ఎమ్మెల్లే అయ్యిందేటోడు యాడికైనా పోవల్లంటే కారుంటుంది” అని ఇలావరీగా చెప్పి.

“మా ఐవార్లు గుడా ఎమ్మెల్లేకి నమస్కారం పెడతారా?” అనడిగె మల్లు అనుమానంగా.

“ఏంటికీ పెట్టరూ, ఐవార్లేం కర్రు, డీఱివోనే సలాం కొడతాడు” అంటి.

“అట్లయితే నువ్వు ఎలక్ష్ములో నిలబడు నాయినా” అనె వాడు సదెన్గా.

“ఏందివాయ్ నువ్వు జెప్పేది, ఎలక్ష్ములో నిలబడల్లంటే తమాసా మాటలనుకుంటివా?” అని ఇంగోఱూరి కసురుకుంటి.

“తమాసానో గిమాసానో నాకు తెల్లు నువ్వు నిలబడు, నన్ను ఇబ్బుడు కొడతాందే మా ఐవార్లు నీకూ నమస్కారం పెట్టల్ల” అనె వాడు.

“ఎలక్ష్ములో నిలబడల్లంటే మాటలనుకుంటివ్వా? నోర్మాసుకోని పో” అని అరిస్తి.

“అవంతా నాకుతెల్పు ఇంతకుముందు మనించీకి వొచ్చిందే ఆయపు మాదిర్చో నువ్వు ఎలక్ష్ములో నిలబడవ్చిందే” అనె మొండికేసినట్లు.

“ఎలక్ష్ములో నిలబడల్లంటే మనకు ఎవ్వరైనా టికెట్లు ఇయుల్లప్పా, ఆయపు కంటే చెంద్రబాబు ఇచ్చిందాడు” అని మెల్లిగా చెప్పి.

“అట్లనా” అనె తలూపుతా.

“అంతేకాదు, తక్కువలో తక్కువగా కనీసం నాలుగుకోట్లన్నా వుండల్ల మనదెగ్గిర, అర్థమయిందా” అంటి ప్యాంటూ, చొక్కాయి తొడుక్కుంటా.

“అర్థమయిందాదిలే” అస్నేట్లుగా తల వూపె.

“అది సరేగనీ ఇబ్బుడు రోంచేపు పొణుకోని మూడు గంటలకాద లేసి రేపు పరీచ్చకు సదువుకో, దండిగా మార్గులు తెచ్చుకుంటే నువ్వడిగిందే ఎలీకాప్టర్ బొమ్మ తీసిస్తాగనీ” అని టాటా చెప్పి ఆపీసుకు ఎల్లబారి.

సందకాద ఆరు గంటల టయింలో ఆపీసునుండీ ఇంచీకి వొస్తానే నాకోసమే కాసుకోస్నెట్లుగా మా పిల్లనాకొడుకు పరిగెత్తుకుంటా ఎదురొచ్చె).

“విమిరా, అట్ల గస పోసుకుంటా వొస్తాండావ్?” అనడిగితి.

మూతమూసిందే ఈటా సబ్బుల అట్టపెట్టి నా చేతుల్లో పెట్టె.

“విముందిరా దీంట్లో ?” అనడిగితి అనుమానంగా చూస్తా.

“నువ్వు ఎలక్ష్ములో నిలబడేదానికి” అనె మెల్లిగా నవ్వతా.

“మన వంశంలో ఎవురికీలేంది నీకెట్లపట్టుకున్నిందివాయ్ ఈ ఎలక్ష్మ పిచ్చి, దీంట్లో ఏముందో మరేడగా చెప్పు?” అంటి కోపంగా.

“నువ్వే చూడు” అనె కొడతానేమోనని బయంగా చూస్తా పక్కకు జరిగి.

అట్టపెట్టి మూత తీసి లోపల వుండే వాటిని చూసి నాకేం అర్థంకాలా.

“ఏంటివిరా ఇవి?” అనడిగితి.

“ఎలక్ష్ములో నిలబడల్లంటే ఇవి కావల్లని అంటివిగదా, అందుకే రెడీ చేసినా” అనె.

ఇంతకూ పెట్టిలో ఏముందాయో మీకు ఇంగా అర్థంగాలా?

దాంట్లో వోగ బస్సి టికెట్లు, సలికాలంలో నేనూ, నాపెండ్లాం, నా ఇధ్నరు కూతుర్లూ, మా పిల్ల నాకొడుకు తొడుక్కునే ఐదు సలికోట్లు పెట్టిందాడు, మా తిక్కనాకొడుకు చాస్టలకు నవ్వల్లనో ఏడ్చుల్లనో మీరే చెప్పండప్పా....

◆

సాములోరిపూజ

“ఏం సుబ్బన్నా, చానా సేపుట్టుంచీ కనవించలా, యాడికి పొయ్యించివి?” అనడిగితి అబ్బుడే బయలైనుండి ఆపీసులోకి వొచ్చిన మా అటెండర్ సుబ్బన్నను. “మేనేజరు సారు వారం దినాల తర్వాత మల్లా ఈ పొద్దె ఆపీసులో జాయిన్ అయినాడు సా, పొయ్యి పలకరించోస్తాండా” అనె సుబ్బన్న.

“అట్లనా, అయితే నేనుగుడా పొయ్యి పలకరించోస్తా వుండప్పా” అంటా మిద్ది మింద వుండే మేనేజర్ రూంలోకి పోతి.

“రాప్పా, కుచ్చో” అనె ఆయప్ప ఎదురుగ్గా వుండే కుర్చీ చూపిస్తా.

“ఎట్లుంది సా ఇబ్బుడు మీ ఆరోగ్యం?” అని అడిగితి.

“కొంచిం పర్యాలేదు, జొరం వోగ రవ్వ కాస్తానేవుండాది” అనె మేనేజరు నీర్చంగా.

“ఈ వారం దినాలకే చానా తగ్గిపోయ్యిండావు సా” అంటి.

“క్రెక్కెప్పా, వారం దినాలుగా మాత్రర్లు తప్ప సరైన తిండి లేదుగదా, అందుకే” అనె.

“మందులు ఇంగా ఎన్ని దినాలు వాడల్లు సా?” అనడిగితి.

“రొండు దినాలు వాడమని చెప్పిండాడు డాక్టరు” అనె ఆయప్ప.

“అట్లనా, ఇంటికాడ్నే వుండి పూర్తిగా తగ్గేదంకా రెస్ట్ తీసుకోరాదా, ఈడ ఏం పాసిపోతాందని అంత బిరీనా వొచ్చిండారు?” అనంటి.

“నీకు తెలీనిదేముండాది చెప్పు మన పై ఆపీసర్ల కత, ఇబ్బుడికి హౌడ్సిపీసునుండి ఎబ్బుడొస్తాండావని పదితూర్లు పోస్తాచ్చిండాయి” అనె కొంచెం యాస్టపోతా.

“సర్లే వొస్తా సా, మని దండిగుండాది చేసుకోవల్ల” అంటి లేస్తా.

“కుచ్చోబ్బా, పోదూగనీ, కాపీ తెమ్మని చెప్పిండా” అనె.

“నేరుగా ఇంటికాడ్నుంచే వొస్తాండా సా, వొచ్చేలబ్బుడే తాగేస్తాస్తి, మల్లా ఏంతికి” అని చెప్పి.

“కాపీ ఎన్నితూర్లు తాగితే ఏమైతాదిలే, కుచ్చో పోదూ” అంటా ఎల్లబూ రేటోన్ని నిలచెట్టే.

“ఇంగేం సా, ఇంటికాడ మేడమూ, పిల్లోల్లా, అంతా బాగుండారుగదా” అనడిగితి.

“అంతా బాగుండారు, మా పెద్ద పాపకు కూతురు పుట్టిండే సంగతి తెలుసుగదా” అనె పేబులు మిందుండే కాయితాలు సర్దుకుంటా.

“తెలుసు సా, మీ కూతురు, మనమరాలూ ఎట్లుండారు?” అంటి.

“కరువులో అదికమాసమన్వయిగా మా పాప కానుపు ఉయింలోనే నేనుగుడా జొరంటో మంచాన బడితి, మా భార్యకు నన్ను జూసుకునేదానికి సరిపాయ” అనె మేనేజరు మల్లా నీర్సంగా నవ్వతా.

“జై సా, నాకు తెలిసీ ఎబ్బుడూ మంచాన బడ్జీనివిగాదే, నీకు జొర మెట్లాచ్చెప్పి?” అనడిగితి అనుమంగా చూస్తా.

“ముందు శనివారం నాడు వోల్లునొప్పులూ, జొరం వొచ్చినట్లనిపించే, చూపిచ్చి కుండామని డాఫ్టర్ దెగ్గిరికి పోతి, ఆయప్ప రక్తం పరీచ్చ చేపిచ్చకో మనిచెప్పే, తీరా చూస్తే మలేరియా అని తేలె” అనె నిట్టారుస్తా అటెండర్ తెచ్చిందే కాపీ తాగుతా .

“నిజమే సా, రొందు వారాలుగా ఎప్పరికిజాసినా మలేర్చై, టైపాయిణ్ జొరాలే వొస్తాండాయి, సీజన్ మారిండాదిగదా, కొంచిం జాగర్తగా వుండల్ల” అంటి.

“మన ఆపీసులో వుండే చీటిగలు, దోషుల వల్లనే నాకీ జొరం వొచ్చిందేది” అనె మేనేజరు.

“అట్లునా సా, మొన్న కురిసిందే వానలకు మన ఆపీసు చుట్టూ గెడ్డి, పిచ్చి చెట్లూ దండిగా మొల్చిండాయి, వాటివల్లనే దోషులు పెరిగినట్లుండాయి” అంటి అటెండర్ ఇచ్చిందే కాపీ వూదుకుంటా తాగుతా.

“కిటికీలకు కర్దెను గుడ్డలు కుట్టిచ్చినా, రోజుకు రొండుతూర్లు రూమంతా హాట్లు గొడతాండా, అయినా ఈ దోషులు పోవడంలేదుగదప్పా ఏం చేయల్లనో” అనె మేనేజరు యూస్టపోతా.

“అట్లయితే ఈ దోషుల బెడద వొదలల్లంటే మా సంబేహవల్లి పుల్లంరాజు మామ చెప్పిందేటట్లు చెయ్యల్ల సా” అని లేస్తి.

“ఏం చెయ్యల్లనో చెప్పి పున్యం గట్టుకోరాదా” అనెడిగె ఆయప్ప.

“ఏం లేదు సా, రోంత లెక్క కర్చు ఐనా పర్మాలేదనుకుంటే అయప్ప మాల ఏసుకోనుండే పదిమంది సాములను పిలిపిచ్చి రొండుదినాలు సందకాడ మన ఆపీసులో పూజబెట్టిస్తే సరి” అంటి లేస్తా.

“ఆపీసులో దోషులకూ, నువ్వు చెప్పాందే అయ్యప్ప సాముల పూజకూ ఏం సంబంధమో నాకు అర్థంగాలా” అనె మేనేజరు నాకల్లా చిత్రంగా చూస్తా.

“దీంట్లో అర్థం గానిదేముండాది సా, అంటి మెల్లిగా నవ్వతా.

“ఎట్లనో చెప్పు?” అనె.

“వాల్లను పిల్చుకోనాచ్చి పూజ బెట్టిస్తే సాములు బజన జేసేటబ్బుడు కొట్టే సప్పుట్లకు సగం దోషులు వాల్ల చేతుల్లోబడి సస్తాయి, మిగతాటివి వాల్ల అంటిచేస్తే కర్మారం పొగకు కింద రాలిపడి సస్తాయి, పున్యానికి పున్యం గూడా వొస్తాది, ఐదు నూర్లు కర్మ అయితాది, నాది గ్యారంటీ, సాముల్ను పిల్చిమంటావా సా?” అనడిగితి.

మా మేనేజరు నోట్లో మాట రాలా, నేనేమన్నా తప్పుగా చెప్పిందానేమో మీరే చెప్పిండప్పో....

(సరదా కోసం రాశిందే తప్ప ఎవరినీ నొప్పించడానికి కాదని మనవి చేస్తూ, అయ్యప్ప భక్తులకు క్షమాపణలతో ....)

ఖిరియానీ

“ఏంబా, మీ ఫ్రెండు చంద్రారెడ్డి వాల్ల పిల్లోనికి పుట్టిన పండగ చేస్తాండారంట, నిన్ను రమ్మని పిల్చేసిపాయ” అని చెప్పే నామెండ్లాం నిన్న సందకాడ ఆపీసు నుండి ఇంటికి హాస్తానే.

“నాయినా నేనూ నీ ఎనకంబడి హాస్తా, నన్నూ పిల్చుకపో” అనె ఎక్కాలు సదూకుంటాండే మాపిల్లనాకొడుకు.

“కిందా పైనా మూసుకోని సదువుకోవాయ్” అని మల్లా గదురుకుంటి.

“నన్నూ పిల్చుకోని పోతేనే, ల్యాకుంటే సదూకోను” అని బెదిరిస్తా వాడు చేతిలో వుండే బుక్కు ఇసిరికొట్ట.

“వాడు ఎష్టుల నా కొడుకులేరాబ్బా, వాని మాటలు నమ్మాకు, నువ్వు సదువుకో” అంటి.

“నాకు చెప్పుకుండా నువ్వు వోగనివే పొయ్యి బిరానీ తినేసొస్తావ్” అనె మావాడు మల్ల ముక్కి మూలగతా.

“బిరానీ వుండదూ, పాడూ వుండదులేరా నాయినా, వాని మాటలు ఇని వోగతూరి కడుపుకు కూడు ల్యాకుండా పటారు పస్తు పఱకోనుండా, వాన్ని నమ్మితే చెరువు గట్టు మింద బిరాబిత్తలు నిలబడుక్కుస్తే పుంగునూరు గంగమ్మ మాదిర్చే మోసపోతాం గనీ” అని చెప్పి.

“ఎబ్బుడు నాయినా?” అనెడిగె మా పిల్లోడు ముక్కులు ఎగబీలుస్తా.

“చానా ఏండ్లకు ముందులేప్పా, అబ్బుడు నువ్వు పుట్టిండ్లా” అంటి.

“ఆ కత నాకూ చెప్పు, ఇన్నల్ల” అనె బుక్కుల సంచి ఎగబెట్టి.

పదేండ్లకు ముందు ఎలక్స్పెన్స్పుర్చుడు హిందూపురంలో జిలగిండే కత చెప్పుబడ్డి.

వోగతూరి ఆపీసులో కుచ్చోని పని చేసుకుంటాంటే నాలుగ్గంటల టయింలో “ఏం బీచ్చి బాగుండావా? అంటా వోచ్చె” నా క్లాసుమేటు చంద్రారెడ్డి.

“బాగుండాబీచ్చి, లేపాక్కి చూసేదానికి వోచ్చినావా?” అనడిగితి.

“కాదురా, ఎలక్స్పెన్స్ దూటీ మింద వోస్తి, ఈ పూరికే ఏసినారు దూటీ టపున్నోనే” అనె.

“మా ఇల్లు దెగ్గరేలే, పొదాంపా, నీల్లు పోసుకోని ఏందన్నా తిందూగనీ, యా టయింలో బస్సుక్కినావో ఏమో” అంటి.

“నీల్లు, గీల్లు లేదుగనీ, ఎలక్స్పెన్స్ పొద్దన్నేనే గదా ఇబ్బుడే బూతు కాడికి పోవల్ల, స్టాఫ్ అంతా వోచ్చేసింటారు” అనె తొందరిస్తా.

“నువ్వు నిదానంగా పోదూలే ఇంటికాడికి పోదాం రా మల్లా బిరీన వోచ్చేస్తూ” అంటి రమ్మని బలవంతం చేస్తా.

“నేను వొచ్చిందేది ఓట్లేసేవాల్కు మక్కలు పెట్టే దూటీ మింద కాదురా, ఆఫీసర్గా వొచ్చినా, ఆడ అంతా నేనే చూసుకోవల్ల, దూటీ ఐపోతానే వొస్తాలే” అనె కొంచిం గర్వంగా ‘ఆఫీసర్’ అనే మాట వొత్తి పలకతా.

“సరేరా, అన్ను తినేసి బిరీనా నీ కోసరం క్యాలీ తెస్తా” అని ఎల్లబారబోతి.

“నువ్వేందిరా తిక్కల నాకొడకా, నేను ఆఫీసర్ గా ఎలక్కన్ దూటీ మింద వొచ్చినా, నువ్వేంటికి క్యాలీ తెచ్చేది” అనె వాడు.

“ఆఫీసర్ అయితే మటుకూ వుపాసంతో దూటీ చెయ్యల్లనా కూడు తినకుండా?” అనడిగితి.

“అదిగాదురా, మనకు ఈడ అన్ని రాజబోగాలే, మాక్కనం బిరానీ వొస్తుంది నువ్వు వుండు తినేసిపోదూగనీ” అనె.

బిరానీ మాటింటానే నా నోట్లో నీల్లారె, ‘తినేసి ఎల్లబారదాంలే’ అని ఆడనే వుండిపోతి.

“శై రా బిరానీ ఏంటికి వొస్తుంది, ఎవరు తెస్తారు?” అనడిగితి వాడు చెప్పేది నిజమో కాదో అర్థం గాక.

“మనమనుకుంటే అంతేవాయ్, ఎలక్కన్ ముగిసేదాకా నేను ఎంతచెప్పే అంతే, నువ్వే చూడు, ఎలక్కన్లో పోటీ చేసినోల్లే పోటీలు పడి పంపుతారు” అనె వాడు.

నిజమేనేమో అనుకుంటి. టయిం తొమ్మిదన్నర అవుతాన్యా ఆ దిక్కు ఎవరూ రాలా.

“రేయ్ ఇవన్నీ అయ్యేచీవి కాదుగనీ పొయ్య ఓటల్లో తినేసొస్తాం పా, మల్లా మూసేస్తే ఇబ్బంది” అంటి మెల్లిగా.

ఇంతలో ఎవరో వొగాయపు “నమస్తేసార్ రేపు ఈడ కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున ఏజెంటుగా కుచ్చుండేటోన్ని, వాగతూరి పలకరిచ్చి పోదామని వొస్తి” అంటూ వోచ్చా.

“అది సరే మాకు తిండి గిండి అరేంజ్మెంట్ లేదా?” అనె మావాడు కోపగించుకుంటా.

“మా పెద్దయున మాకు అవన్నీ చెప్పులా సార్” అనె ఆయపు.

“ఏమట్లు?” అనడిగి మా ఫ్రైండు.

“ఈ బూతులో ఓట్లేనేవాల్లల్లో పదిమందిగుడా మా పార్టీకి ఎయ్యారు సార్, అట్లాటబ్బుడు మీకంతా ఏంటికి పూరికే కర్చు పెట్టల్ల, అందుకే మా పెద్దాయన మీకోసరం ఆరేంజ్ మెంట్లు ఏమీ చెయ్యులా” అనె బీడి ముట్టిచ్చు కుంటా.

“అట్లనా” అనె మావాడు మొగం నల్లగబెట్టుకోని “సరేలే వేరే పార్టీ వాల్ల తెస్తారు” అనె.

పదిగంటల టయింలో “నమస్తే సార్” అంటా ఇంగోగాయపు వొచ్చే.

“నువ్వు ఎవురయ్యా?” అనె మా వాడు.

“నేను రేపు తెలుగుదేశం పార్టీ ఏజెంటుగా వుండే మనిసిని సార్” అని చెప్పే ఆయపు.

“మమ్మల్చేం పట్టిచ్చుకునేదిలేదా, తిండి గిండి త్యాకుండా చేతులూపుకుంటా వొచ్చినావే?” అనె మావాడు కోపంగా.

“మా అన్న చెప్పలేదు గద సార్” అనె ఆయపు.

“డూటీ కోసం వొచ్చిండే వాల్లకు మర్మాదలు వేసుకోవడం తెలీదా మీ అన్నకు” అనె మావాడు ఇంగా కోపంగా.

“ఆ అవసరం మా పార్టీ వాల్లకు లేదు సార్, ఏంటికంటే ఈ బూతులో పదే ఓట్లలో వోగటో రొండో తప్ప మిగతావన్నీ మాకే పడతాయి, దొంగణీట్లు ఏపిచ్చుకునే అవసరం మాకులేదు, ఇంగ మీకేంటికి కర్చు చెయ్యుల్ల” అని చెప్పే ఆయపు నగుతా.

ఆ మాటలకు మా ఫ్రైండు మొగం ఇంగా నల్లగా మాడిపాయి.

“సరే రారా నీతోపాటూ నన్ను గుడా సంపితివి, యాడన్నా బయట తినొస్తాం” అని వాన్ని బయలుదేరద్దిస్తి.

అప్పుటికే ఓటల్లన్నె మూసేసివుంటే కనీసం అరిటి కాయలన్నా కొనుకోస్తేని తిందాం అని ఎతుకుతాంటే “ఎవుర్కొ మీరు, పొద్దున్నే ఎలక్ష్మిన్లు పెట్టుకోని అర్ధరాత్రి కాద ఈచుల్లో తిరుగుతాండారు, బాంబులేనేదానికి వొచ్చినారా ఏంది, మరేదగా బిరీనా ఇండ్లకు పోతారా, జీపెక్కుతారా?” అంటా తరుముకుంటా తిడతా మింది మిందికొచ్చే వోగ పోలీసాయన.

“అదీప్పా ఆ ఎచ్చుల నాకొడుకు మాటలు ఇని ఆపొద్దు నీల్లు తాగి పటారుమని పస్తు పొఱుకోనుండే కత,” అని చెప్పి మా పిల్ల నాకొడుక్కు.

ఈ కత వింటానే అట్లనా అనె వాడు కిలకిలా నగుతా...

మందు

“ఎంబా, మద్యానం నీ కోసరం మీ ప్రెండు మిలిట్రీ ఎంగట్రోణ వొచ్చిందె” అనె నా పెండ్లాం సందకాడ ఆఫీసు నుండి ఇంటికొస్తానే.

“అట్లనా, ఎబ్బుడోచ్చినాడంట వాడు వూర్లోకి?” అనడిగితి.

“తెల్లారి నాలుగుంటల బండికి దిగినాడంట, ఆయన్న వొచ్చినాడని చెప్పామని నీకు పోన్ చేస్తిభ్యా, నుచ్చాప్ అనొచ్చె” అనె నా బాశాలి.

“నేనేం ఆప్ చెయ్యలా, శార్జింగ్ అయిపొయ్యాడాది” అని చెప్పి సెల్ పోన్కు శార్జింగ్ పెడతా.

“కొంచిం కాపీ పెట్టిమ్ము, తాగేసి పొయ్యెస్తా, ఎన్ని దినాలాయనో వాన్ని చూసి” అంటీ కాల్లు, మొగం కడుక్కుసేదానికి జలదాట్లోకి పోతా.

“నాయునా, నేనూ నీ ఎనకంబడీతో ఎంగట్రోణ మామోల్లింటికొస్తా” అనె మా పక్కింటాయమ్మి ఆడుకుంటాండే మా పిల్లనాకొడుకు.

“సందకాడ నువ్వేంటికిలే, మొబ్బు పడతాండాది, ఈ టయిం లో వొద్దుగనీ” అంటి.

“ఆ మామకు కొడుకు పుట్టినాడంటనే, నేనూ వొస్తా చూడల్ల” అనె వాడు.

“మొన్నాడు ఆదివారం గదా, నిన్నూ మీయమ్మునూ, ఇద్దర్నీ తొడకపోతాతో ఇబ్బుడొర్దు” అని కొంచిం కోపంగా చెప్పి.

దాంతో వాడు అలిగి మూతి ముదునుకోని మొగం నల్లగా బెట్టుకుండె. “వొచ్చేటబ్బుడు వానికి “కుర్కురే ప్యాకీటు తెచ్చిభ్యా, సాలుగనీ, ఇంటికి బిరీనా తిరుక్కే మినన్ కాడికి పొయ్యి దోసిపిండి కొట్టిచ్చుకోనిరావల్ల” అనె నా పెండ్లాం కాపీ లోటా అందిస్తా.

“సరేలే, అట్లనే తెస్తాగనీ” అంటి వుడుకుడుకు కాపీ వూడుకుంటాతాగుతా.

“ఇంగోతూరి చెప్తాండా, కింద చెదులు బట్టేదంకా ఆడనే కుచ్చేవద్దు” అనె మల్లా వాకిట్లోకొచ్చి గెట్టిగా అరుస్తా.

దాంతో నాకు యాడనో మండి “మూసుకోని లోపలికి పా, చించుకో నుండేది ఇంగ సాలుగనీ” అని బిరిబిరా బజార్లేకి నడిస్తి.

“రా రా నాగరాజుా, బాగుండావా, మద్యానం నీ కోసరం మీ ఇంటికాడి కొచ్చింటి” అనె ఎంగట్రోణ దూరం నుండినే నన్ను చూసి చెయ్యేత్తి పలకరిస్తా.

“నా పెండ్లాం చెప్పిందిలేరా, నేను బాగుండాగనీ, ఎన్ని దినాలాయరా నిన్ను చూసి, నువ్వెట్లుండావ్? అనడిగితి.

“నిరుదుతూరి సంకురాత్మిరి పండక్కు వొచ్చింటిగద వాయ్, మర్చిపొయ్యి నావా?” అనె నవ్వుతా.

“కొడుకు పుట్టినాడంటనే అని చెయ్యి కలుపుతా ఆయమ్మా, పిల్లోడూ ఏరీ?” అనడిగితి ఇంట్లోకల్లా చూస్తా.

“ఇంతకు ముందే పిల్లోన్ని ఎత్తుకోని మాయమ్మను తోడు బెట్టుకోని వాల్ల అమ్మగారింటికి పొయ్యిండాది” అని చెప్పే.

“కాదురా ఎంగటోణా, కొడుకు పుట్టినాడు, ఇబ్బుడన్నా బిరానీ పెట్టిస్తావా లేదారా హీనాశి నా కొడకా?” అంటి.

“బిరానీ ఏం కర్కరా, మందు పార్టీనే ఇస్తాగనీ” అనె వాడు .

“బదారేండ్లుగా చూస్తాండా, వొచ్చిందే ప్రతిసారీ ఇట్లనే చెప్తాండావ్ లేవాయ్” అని తిడితి కొంచిం కోపగించుకుంటా.

“అట్లయితే ఇబ్బుడే రారాబ్బా, మల్లు లేపెంటగ్గానీ, మిద్ది మిందికెక్కు మంచి మిలిత్రీ రమ్ము తెచ్చినా, ఈపక్క యాడా దొరకదు” అనె.

“రమ్ము అంటాండావ్, ఇబ్బుడొద్దులేరా, వాసనొస్తే నా పెండ్లాం అరుస్తుంది” అని చెప్పి.

“కతలు చెప్పాలులే వాయ్, చిన్నబ్బుడు ఎన్నితూర్లు మనం ఎంగిలి బీడీలు, సిగిరెట్లు దిబ్బల్లో విరుకోని తాగి వాసన రాకుండా చింతాకు నమిలి ఇండ్లకు పోలా, ఇబ్బుడూ ఆట్లే చెయ్య, ఎవరూ కనుకోర్రు” అనె వాడు.

“ఈ మొబ్బులో చింతాకు యాడని ఎతికేదిరా ఎంగటోణా, ఆదివారం పొద్దనే వాచేస్తాలే, యాడికన్నా తోటకు పొయ్యి సందకాడ దాకా వుండే సాస్తాం, ఇబ్బుడయితే మీ యమ్మా వాల్లోస్తే నా మానం పోతాది” అంటి.

“వాల్ల ఇబ్బుడే రారలే, నువ్వేం బయపడగాకు” అని వాడు ముందు నన్ను మిద్ది మిందికి పంపిచ్చి ఎనకంబడీనే పెద్ద రమ్ము బాటిలు, నీల్ల బాటిలు, మిక్కరు, గలాసులూ ఎత్తుకోనాచ్చె.

“సరేలే వాసన రాకుండా ముక్కులకూ, తలకాయకూ రోంత అమృతాం జనం పూనుకోని పోతాగనీ, నాకు కొంచింగానేపొయ్యరా, మల్ల బిరీనా ఇంటికి పోవల్ల” అంటి.

“ఈ మొబ్బులో పొయ్యి గుడ్లేమన్నా పెట్టల్లనేమిరా, చాన్నాల్లకు కల్పినాం, నిదానంగానే పోదూలే” అనె గలాసుల్లో రమ్ము పోసి నీల్ల కలుపుతా.

ఆ మాటూ ఈ మాటూ మాట్లాడుకుంటా, మా చిన్నబ్బుడు ప్రెండ్స్ గురించి చెప్పుకుంటా గంట టయింలో సగం బాటిల్ భాలీ చేసేస్తిమి.

“ఎనిమిది గంటల కాడ జోబీలో సెల్ పోవ్ మోగితే వానికి చెప్పేసి మెల్లిగా మిద్ది దిగి తూలుకుంటా ఇంటికి ఎల్లభార్తి.

దావలో మెడికల్ స్కోర్ కనిపిస్తే అమృతాంజనం బాటల్ కొనుకో్ని మొగమూ, కండ్లూ మంటబెట్టేటట్లు పూసుకోని నిదానంగా ఇల్లు చేరుకుంటి.

“బిరీనా కొంపకు రమ్మని అన్నితూర్లు చెప్పే గుడా రాకుండా యాడ సచ్చింటివి ఇంతసేపూ” అని నా పెండ్లాం ఆడెగిరి ఈడ దుంకె నా మింద.

“కొంచిం లేటయిపాయలేమ్ము, పిండి రేపు కొట్టిచ్చుకోనాస్తాగనీ” అంటి.

“అత్తైతే రేపు సద్గురు తిందూలే, అని అంటానే “జౌ బ్యా, ఏంది నీదెగ్గిర వాసనాస్తాండాదే” అనె ముక్కులు ఎగబీలుస్తా.

“తలకాయి నొస్తాంటే అమృతాంజనం పూసుకున్నాలేమ్ము” అంటి.

“మందు వాసన వొస్తాంటే ఏందో చెప్పి బుకాయిస్తాండావే, పిల్లోని మింద ఒట్టేసి మరేదగా నిజం చెప్పు” అని గెట్టిగా అరవబట్టె.

పిల్లోని మింద ఒట్టంటే నిజం చెప్పక తప్పులా “జౌ మ్మే కొంచిం తాగొచ్చినా, ఇంగ రామాయనం చెయ్యగాకు, పిల్లోడు ఇంటాడు” అంటి.

“మా పిల్ల నా కొడుకువి గుడా వాలమ్మ మాదిరే పాము చెవులు గదా, ఎబ్బుడు ఇనేసిందాడో, మెల్లిగా దెగ్గిరికొచ్చి” ఏం తాగినావు నాయినా?, అమ్మ ఏంటికి అరుస్తాంది?” అనడిగె.

“X X X R U M తాగొచ్చినాలేరాబ్యా” అని చెప్పేస్తి ఏం మాట్లాడ తాండానో నాకే తెలీకుండా.

“యాదన్నా సాపుపో, నీకు ఈపొద్దు కూడు గుడా లేదు” అని అలిగి దుష్టటి కప్పుకోని నిగుడుకోని పొఱుకుండె నా బాశాలి.

“X X X R U M అంటే ఏంది నాయినా?” అనడిగె మా అతి నాకొడుకు.

“చెప్పే నీకు ఆర్తం కాదులే పో నోర్చూసుకోని” అంటి.

“అయితాదిలే చెప్పు” అనె కడలకుండా.

“ఇంగ తప్పేటట్లు లేదని రోమన్ అంకెల్లో X అంటే పది అని కదా, అట్ల మూడు X X X లు అంటే ముపై (30) అని R U M అంటే రెగ్యులర్ యూజుడ్ మెడిసిన్ అని, అంటే నెలలో ముపై దినాలపాటూ రోజుా తాగేది అని ఆర్తం, నేను వోగదినం తాగితేనే మీయమ్మ కొట్లాడతాంది, నువ్వే న్యాయం చెప్పు” అని వాన్ని వాలి అమ్మ మిందికి కమిత్తిసి.

❖

భుణం

“మ్యు, కొంచిం కాపీ పెట్టియ్య, తలకాయ వొస్తాండాది” అంటి నా పెండ్లాంతో నిన్న సందకాడ ఆపీసు నుండి ఇంటికొస్తానే.

“అంతగా ఏం పని వొంగదొచ్చిండావబ్బా, తలవొచ్చేరానికి” అనె కట్టుకునేదానికి లుంగీ అందిస్తా.

“మామూలుగా క్యాసియర్గా పంజేసేటోడు ఈపొద్దు శెలవబెట్టి వూరికిపొయినాడంట, ఆయప్ప బదులు నన్ను కుచ్చనబెట్టిరి కవుంటర్లో” అంటి, మంచం మింద పొఱుకుంటా.

“లెయ్ బ్బా, కాపీ తెచ్చిండా తాగుదూ” అనె పదినిమిసాల తర్వాత లోటూ చేతికందిస్తా” వుడుకుడుకు కాపీ తాగినంక రోంచేపిటికి తలనొప్పి కొంచిం తగ్గినట్లనిపించె. చెంద్రబాబు ఒంగోలు మీటింగులో మాట్లాడేది వొస్తాంటే చూస్తా కుచ్చుంటి టీ.వీ. ముందర.

“ఇంగరోంతసేపు పొఱుకోరాదా ఆ ముండనాశినం రాజికీయాలు మనకేంటిగ్గానీ” అనె నా పెండ్లాం. “నీకు సీరియల్లు చూసేదానికి ఉయిం అయిండాని చెప్పుమ్ము, లేసి ఆట్ల బయటికిపోతాగానీ” అంటి విసుగ్గా.

“అట్లనే అనుకో” అనె రిమోటు చేతుల్లోకి తీసుకుంటా.

“బయటికిపొయ్యే వోపిక ల్యాక మంచం మిందనే నడుం వాలిస్తి.

“ఏం బా, కొత్త సమ్మచ్చరం వొస్తాండాది, పిల్లోనికి గుడ్డలు తెచ్చిండ గుడదా” అనె.

“కొత్త సమ్మచ్చరమంటే అదేమన్నా మన పండగటమ్ము, ఇంగోగ రోండు వారాలకు సంకురాత్మిరి వొస్తాండాది, ఆ పండక్కు ఎట్లా అందరికి తెచ్చు కుంటాంగదా” అంటి.

“ఇబ్బుడు పిల్లోనికి వొగనికి తెచ్చింటేయేమి” అనె.

“నాదెగ్గిర ఇబ్బుడు దుడ్లు యాడిపమ్ము?” అంటా బయటికి ఎల్లబారేదానికి లేస్తి.

“వాని గుడ్డలకు లచ్చిలు, కోట్లవుతాయా, మగనాకొడుకు పుట్టిందేది వొగడు, వానికి గుడ్డలు తెచ్చుంటే ఇన్ని రామాయణాలు చెప్తాండావే” అనె నన్ను మింగేసేటట్లు చూస్తా.

“వానికొగనికి తెస్తే సరిపోతుంద్యా, మిగతా పిల్లోల్లకు గుడా త్యావల్ల గడమ్ము” అంటి.

“ఆడపిల్లోల్లు మాకూ గుడ్లు తెచ్చిమని నిన్ను అడగలేదుగదా, వాల్క వండక్కే తెస్తాగనీ ఇబ్బుడు వానికాగనికి త్యాబ్బా, సాలుగనీ” అనె మల్ల.

“రేపు జీతాలు హాస్తే అట్లనేతెస్తాగనీ, వల్లాలోల్లు ఆయమ్మికి వుండే బుద్ది గూడా నీకు లేనట్లుందే, తిక్కల్చి ఆయనా ఆయమ్మి చెప్పినట్లుగా మనం పిల్లోల్లనందర్నీ హాగటిగానే సూడలబ్బా, మగపిల్లోన్నీ హాగరకంగా, ఆడ పిల్లోల్లను ఇంగో రకంగా సూడగుడదు” అంటి మల్ల ఇంటోకొచ్చి కుచ్చంటా.

“వల్లాలోల్ల ఆయమ్మికి పెంండే గాలేదే, బిడ్డలున్న అందర్నీ హాగటిగా చూసే దానికి, ఆయమ్మికి ఏం సంబందమో నాకు బొత్తిగా అర్థం గాలా” అనడిగె.

“దానికి చిన్న కత వుండాదిలేబ్బా” అంటి మెల్లిగా నగుతా.

“అ కత ఏందో చెప్పుబ్బా, నేనూ ఇంటా” అనె.

నాలుగేండ్రకు ముందు ఎలక్కణ్ణ టయిం లో జరిగిందే కత చెప్పబడ్డి.

ఓట్లు జరిగే రోజున ఆఫీసుకు శెలవ ఇచ్చిండారు గాబట్టి మా పెద్దక్క విజ్ఞమ్మును సూసాస్తామని పుంగునూరుకు బయలుదేర్చి.

ఇంటోనుండి బయలబడి తీరా బస్సెక్కెట్లయానికి మా ఎదురింటి కమ్మాలు పిల్లోడు పైసాదు పట్టుకుండె.

“న్నో యాడికో పోతాన్నెట్లుండావగడన్నా, ఓటేసిపోదూరా” అంటాపిల్లె.

“లేటయితుందేమోళ్ళీ” అంటి.

“లేటేంగాదులేన్నా, ఒగనిమిసం హాచ్చిపో” అంటా చేతిలోవుందే బ్యాగు పెరుక్కుండె.

ఎదురింటోడు, అక్కరకు పిలిస్తే పలికోడు, ఆ పిల్లోన్నీ ఏంటికి నిస్సారం చేసుకోవల్లలేబ్బా అని, సరేపాళ్ళీ “అని ఓటు ఏసేదానికి ఆయస్మాలు కాడికి పోతి.మగోల్లకూ, ఆడోల్లకూ హాగే చోట గావడంతో లయనో జనం దండిగానే నిలబడుక్కేనుండారు.

నేను ఓటేసేదానికోసం పైసాదే నా చీటి తెచ్చిచెప్పి. ఎట్లా హాచ్చిండాగదాని నేనుగూడా లయన్నో నిలబడితి.

“యోయి అంతా వరసలోనే రాండి” అంటా ఓట్లబ్బుడు కొట్లాటలు జరక్కుండా పోలీసాయప్ప కట్టె పట్టుకోని నిలబడుక్కేనుండె.

“వీంబీ, నాకంటే ముందర చానా మందేవుండారు, చానా లేటయ్యే టట్లుందే” అంటి.

ఒగ్గాగోరే లోపలికి పొయ్యి ఓటేసి బయటికి హాస్తాండారు, పది నిమిసాల తరవాత నా ముందర నిలబడుక్కేనుండే వల్లాలోళ్ళ ఆయమ్మి చేతికి గుర్తు బెట్టిచ్చుకోని హోటేసేదానికి లోపలికి పాయ. ఆయమ్మి రోంత తిక్కల పాడుది.

బిరీనా వొస్తుందిలే అనుకోని ఎదురుజూస్తాంటి.

అయిదు నిమిసాలాయ, పదినిమిసాలాయ, ఆయమ్మి ఎంతసేపుటికీ బయటికి రాలా.

“ఏంజేస్తాండావుమ్మా ఇంతసేపూ, బిరీనా రాగూడదా, వూరికి పోవల్ల, బస్సొచ్చే ఉయిం అయితాంది” అంటి విసుగ్గా, గెట్టిగా అరుస్తా.

“వుండన్నా, ఓటయ్యల్లగదా, తొందరబడితే ఎట్లబ్బా” అనె ఆయమ్మి లోపల్చుండీనే.

“ఎంతసేపాయమ్మా నువ్వు లోపలికిపొయ్యి, ఈ ఉయానికి ఇంగా నలుగురేసిందురే” అనె ఆడ దూటి చేస్తాండే ఆయప్పగుదా.

“ఏం సా, సదువురాందిగదాని ఆయక్కను ఎట్లంటే అట్ల మాట్లాడ తొండావే” ఏజెంటుగా కుచ్చోనుండే శీనూ అనె ఊటుపాలెం పిల్లోడు.

వోగ పదినిమిసాల తర్వాత ఆయమ్మి మెల్లిగా బయటికొచ్చే. మల్ల నేనుగూడా నా ఓటేసేని వొస్తి.

బస్సొక్కుదామని బస్సాండు కాడ నిలబడుక్కోనుంటే ఆయమ్మి వాల్ల ఇంటికి పోతాండే.

“అదిగాదుమ్మా, అంతసేపు ఏంజేస్తాంటివి లోపల?” అనడిగితి.

“పేవరు మింద తొమ్మిది గుర్తులుండాయి, అన్నిటికీ ముద్ర కొట్టలగదన్నా, నీకు లేటయితాందని నన్ను తొందరబడితే ఎట్లు” అనె.

“అదిగాదుమ్మా, ఏదో వోగదానికి గదా ఓటేసేది, అన్ని గుర్తులకూ అంటాండావే?” అనడిగితి అనుమానంగా చూస్తా.

“నో, నేనెట్లగనిపిస్తాండా నీకు, అన్ని పార్టీలోల్లా దుడ్డిచ్చిండారు, తీసుకోనుండే అందరికీ ఎయ్యకుంటే వాల్ల “రునం’లో బోమా, అమ్మకు బిడ్డలందరూ ఎట్లనో, ఓటేసేవాల్లగూడా దుడ్డిచ్చిండే వాల్లనందరీ సమానంగా సూడల్ల” అనె.

ఆయమ్మి మాటలకు నాకు నవ్వాల్నో ఏడవాల్నో ఆర్థంగాలా, “ఇదీ బిడ్డలందరీ సమానంగా చూడలని ఆయమ్మి చెప్పిండే కత” అని చెప్పి నా బాశాలికి.

“అట్లనా” అనె నా పెండ్లాం పొండ్లన్నో కనిపించేటట్లు గెట్టిగా నగతా...

◆

పెక్కు

“నాయినా, ఈ తూరి ఎండాకాలం శెలవల్లో మనం బద్రాబాదుకు పోదాం నాయినా” అనె మా పిల్లనాకొడుకు బడినుండి హాస్తానే.

“ఎవురుండారప్పా ఆడ మనకు నుట్టాలు పొయ్యేదానికి?” అంటి.

“మా కళసోడు వాల్ల మామ పెండ్లి జరగతాంటే పొయ్యి అట్లనే జూ పార్చు సూసొచ్చినాడంట, మనమూ సూస్తాం నాయినా” అనె మావాడు.

“జూ పార్చులో ఏమేం వుండాయంట?” అని అడిగితి.

“రకరకాల కోతులూ, కొండముచ్చులూ, ఎనుగ్గొడ్డూ, ఇంగా ఏంటేం టియో సూసిండాడంట” అని చెప్పే చేతులు తిప్పుతా.

“అట్లనా, వాటిని చూనేదానికే అంత దూరం పోవల్లనా దుడ్లు కర్చు బెట్టుకోని” అంటి.

“ఇంగెట్ల?” అనె ఏడుపు మొగంబెట్టి.

“నువ్వు రోజూ కోతుల్నా, కొండముచ్చుల్నా చూస్తానే వుండావు కదప్పా” అంటి మెల్లిగా నగతా.

“యాడ నాయినా?” అనడిగె వాడు.

“మనింట్లోనేప్పు” అంటి ఇంగ రోంచెం ఎక్కువగా నగతా .

“టీ.వీ. లోనా ?” అర్థంగానట్లు చూస్తా అడిగి.

“కాదు, వౌరిజినల్గానే, మీయమ్మనూ, మీయక్కేల్లనూ చూస్తానే వుండావుగదా, వాల్లకూ, జూలో వుండే కోతులకూ పెద్ద తేడా ఏం వుండదుతే అంటూ ఇంకొంచిం గెట్టిగా నగితి.

నా పెండ్లాంవి పాము చెవులుగదా, నేననిందే మాటలు ఎట్ల ఇనేసిండాదోగానీ పొయ్యుకాడ అన్నం చేసుకుంటాందేది సివంగి మాదిరో దుంకుతా బరబరా నా మీదికొచ్చేసు హాంటికాలెత్తుకోని.

“ఏందో కూస్తివే, ఈ సారనూ ఏం కూసిండావో” అనె పొండ్లు పొటు పొటూ కొరకతా.

“నిన్నేమంటిమ్మే, ఏంటికంత ఇదిగా ఎగిరి దుంకతా హాస్తివి?” అనంటి అమాయకంగా మొగంపెట్టి.

“నువ్వు అనిందేదంతా నాకు ఇనపల్లేదనుకుంటివ్యా, నన్నా, నా కూతుల్లనూ కోతులూ, కొండముచ్చులూ అంటివే” అనె రొప్పుతా.

“మిమ్మల్ను కాదులేమ్మే అనింది” అంటి సద్గి చెప్పుదామని.

“మమ్ముల్న కాకుంటే ఇంగెవర్షంటివీ, నెత్తిన చెయ్యి బెట్టుకోని చెప్పు”
అనె ముక్కులు ఎగబీలుస్తా.

“మన ఎదురింటోల్లనులే” అంటి ఆయమ్మి కోపం జూసి.

“నా దెగ్గిర బుకాయించబాకు, ఎదురింటోల్లను వూరికే ఏంటికంటావ్, వాల్లింటే పొరకతో కొడతారు” అనె.

ఈ గలాటా ఇబ్బుడే తగ్గేరట్లు లేదంజెప్పి “రేమ్, ఆ రిమోటీల్లీ” అంటి మిడిగుఫ్లైసుకోని చూస్తాండే మా పిల్లగానితో.

“దేనికి నాయినా?” అనెడిగి వాడు.

“నీకెందుకురా అవన్నీ, మూసుకోని చెప్పిండే పని చెయ్యి” అని గదమాయిస్తి.

వాడు బయపడి నా చేతికి రిమోటు అందిచ్చే.

“ఇంగ ఏమైతే అదయ్యందిలే అని దైర్ఘుం జేసి నేనూ నోరు పెద్దది జేసుకుంటి, టీ వీ సవుండు రోంత పెంచి.

మొగుడూ పెంఢాలం ఇద్దరమూ వోగర్నొగురు తిట్టుకుంటాంటే టక్కుమని కరంటుబాయె.

దాంతో మా నోర్లు టకీమని మూతబడె. నా బాశాలి దుప్పతీ కప్పుకోని పొఱుకుండె అన్నంగుడా తినకుండా.

అంతసేపూ మా వాడులాట ఇంటావుండిన మా పిల్లనాకొడుకు “నాయినా చానాతూర్లు గమనిచ్చిండా నుహ్యా, మాయమ్మా కొట్లాడుకునే టప్పుడు ఏంటికి టీ.వీ. సవుండు పెంచుతావే?” అనడిగె.

“దానికొగ కత వుండాదిలేప్పు” అంటి.

“ఏందా కత, నాకూ చెప్పు ఇనల్ల” అనె మెల్లిగా.

“నేను చిన్నబ్బుడు మీచిన్నత్తేల్ల వూరు మొలకలచెరువులో ఏడో తరగతి సదూకుండేటప్పుడు మా పక్కింట్లో పక్కదీన్ అని వోగ సాయిబు సంసారం వుండె. వాల్లింట్లో రోజూ రాత్రి పూట రేడియో సవుండు పెద్దగా పెడతాండిరి, వోగ దినం వాల్ల కూతురు హాసీనా నా లెక్కల బుక్కుకోసం వొచ్చింది. ఆయమ్మి నాతో రోంత ‘జాస్తీ’ క్లోజూగా వుండేలే.

“శో మ్మే, రేడియో అంటే మీ నాయనకు అంత ఇస్టమా, రోజూ రాత్రిపూట అంత పెద్దగా సవుండు పెట్టి ఇంటారే, నేనెట్ల సదువుకోవల్ల?” అని దబాయిస్తి ఒగ దినం ఆయమ్మిని.

దానికాయమ్మ “రేడియో అంటే ఇస్టమా పాడా, మా నాయిన రోజుా తాగొస్తాడుగదా, అప్పుడు మాయమ్మతో కొట్టాడతాడు, ఆ గలాటా బయట పక్కింటోల్లకు ఇనపడకుండా వుండల్లని మాయమ్మ రేడియో సవుండు పెంచుతుంది” అని చెప్పే.

అబ్బుదు నేర్చుకోనుండే ‘టెక్కిక్కు’ ఇబ్బుదు మీ యమ్మతో కొట్టాదేటప్పుడు వుపయోగిస్తాండా పక్కింటోల్లముందు మన మనం పోకుండా” అని చెప్పి.

హాసీనా చెప్పిందే రేడియో ‘టెక్కిక్క’ కత ఇంటానే మా పిల్లనాకొడుకు పక పకా నగె.

“అయితే నాయినా మనింట్లో గూడా రేడియో వుంటే బాగుండుగదా, టీ.వి. ఐతే మద్యలో కరెంటు పోతే కొట్టాట ఆపెయ్యోల్ల” అనె మా వాడు ఆపులిస్తో.

“నువ్వు చెప్పిందీ నిజమేలే, రేడియో రేపే తెస్తాగానీ, ఇంగ పొణుకోపో, నాకూ నిద్రాస్తాంది” అంటే.

మీ ఇండ్ర్లోగూడ రేపే రేడియో తెచ్చిపెట్టుకోండప్పా అవసరం బడు తుందేమో...

❀

అత్తా కో(డ)ళ్ళ కథ

ఈ పొద్దు కిరస్తానమొల్ల పండగ. ఆఫీసుకు సేలవేగాబట్టి విరీనా లేసి ఏంపీకల్లలేబ్బా, నిదానంగానే లేస్తాంతే అనుకోని ముసుగు కప్పుకోని పొఱుకోనుందా.

బయట ఎవురో “న్నే, ఓన్నా,” అని పిల్చినట్లనిపించే.

“మ్మే ఎవురో వొచ్చినట్లుండారు సూడు” అంటే నా పెండ్లాంకు ఇనిపించే టట్లుగా.

“నువ్వే సూసుకోపో నాకింగేమీ పంగలేదా” అనె ఆయమ్మ.

“అట్లంటే ఎట్లమ్మీ, ఇంగా రోంచేపు పొఱుకుంటా” అంటే.

“నిన్నుంతా కొండకు కళ్ళెలు మోసి, మోసి అలిసిపోయ్యినట్లుండావే పాపం, బారెదు పొద్దెక్కుతాన్నా లెయ్యకుండా” అని కనురుకుండె.

నా బాశాలితో గలాటాకు దిగితే బయట వుండేటోని ముందర మానం పోతాదని నేనే మూసుకోని మెల్లిగా లేసి ఇంటి ముందరికి పోతి.

“ఏం నా, ఇబ్బడే లేసినట్లుండావే” అనె నా కోసరం వొచ్చిందే బ్రగ్గలోళ్ళపల్లి నర్చింలు.

“జై నర్చింలూ, ఏం ఇట్లోస్తివి?” అని అడిగితి.

“నాటుకోల్లు వుండాయి, తీసుకుంటావేమోనని వొస్తిన్నా” అనె సంకలో పెట్టుకోనుండే కోల్లను సూపిస్తా.

“ఈ పొద్దు ఆదివారం గూడా కాదులేప్పా, ఎందుగ్గానీ” అనె కోల్ల మాటినిపించి ఇంట్లో నుండి వొచ్చిన నా పెండ్లాం.

“మంచి గుడ్లపెట్టుకోల్లలేమ్మా, తినేదానికి యా దినమైతే ఏంగానీ” అనె వాడు.

“తీసుకుండాంలేమ్మే, ఈ పొద్దు సెలవే, ఇంటికాడనే వుంటాగదా” అంటే.

“మూడు దినాలకు ముందేగదా రొండు కేజీల కోడి కోపిచ్చి చించు కుంటివి, ఇంగా సాల్లేదా” అని గుడ్లరుముతా లోపలికి ఎల్లిపాయ.

“నాయినా, కోడి తీసుకో నాయినా, గుడ్ల పెడితే మనమూ ఎదురింటోల్ల మాదిర్చో పిల్లలు జేపిస్తాం” అని పరిగెత్తుకుంటా వొచ్చె మా పిల్లనాకొడుకు.

వాన్ని వాల్లమ్మ మిందికి ఎగదోస్తే సాల్లే పని జరుగుతుందనుకోని “అట్లయితే మీయమ్మను వొప్పిచ్చుపో కొండాం” అంటే.

ఆ పని మింద వాడు బర్రని పరిగెత్తతా ఇంట్లోకి పాయ.

“ఎట్ల ఇస్తాండావు నర్చింలూ?” అని అడిగితి.

“సానా సవకేలేన్నా , టోస్సో మాదిరి కాదుగానీ, యా కోడి కావల్లనో నూడు” అంటా సంకలో వుండే రొండు కోల్లనూ నా కండ్లముందర ఆడిచ్చె).

“ఎంతనో చెప్పప్పా?” అని అడిగితి మల్లా.

“వాగోటి కేబీకిపైగా వుండాయి నాలుగు నూర్లు ఈపోన్నా” అనె వాడు.

“ఏం నర్చింలూ, అంత పిరింగా చెప్పాండావే?, ఆ రేటు పెట్టి కొనే దానికేనా, తినేదానికేనా, తగ్గించుకోని ఇచ్చే రేటు చెప్పప్పా” అంటి.

“ఎంతిస్తావో నువ్వే చెప్పాన్నా” అనె వాడు.

“మూడు నూర్లిస్తా” అంటి.

“అంత తక్కువకైతే ఎట్లన్నా, నాకూ గిట్టుకోవల్లగదా, ఇంగోగ యాబై ఎగేసి ఈపో, అక్కరకు పలికేమనిసివి, నీకాడ ఏం బేరం చేసేదిగానీ” అంటా రొండు కోల్లనూ వసారాలో గుంజకు కట్టేన.

మా వాడు వాల్లమ్మును వొపిచ్చిండాడేమో నా బాశాలిగూడా బయటి కొచ్చె.

“మున్నాటూ యాబై తెచ్చిపోమ్మే” అంటి.

“ఏందబ్బా ఈ రోగం కోల్లను అంత రేటుకు మాటల్లాడిండావా, నీకేమన్నా దిక్కుధివానం తెలిస్తాండా లేదా?” అనె నా బాశాలి.

నా పెండ్లాం రోగం కోల్లు అనే మాట అంటానే “మౌ మీకు అక్కరగా వుంటే కొనండి, ల్యాకుంటే వొర్చుగానీ బంగారమట్లా కోల్లకు పేరుబెడతా వుండావే” అని రోషంగా మాటల్లాడె.

దాంతో నా పెండ్లాం రోంత తగి “ఇప్పుడు పల్లెలో రోగాలు వొస్తాండాయి గానీ వాగ కోడి సాల్చే నర్చింలూ, మాకు రెండెందుగ్గానీ” అనె.

“రొండూ మనమే తీసుకుండాంలేమ్మే, ఇంగోటి అమ్మేదానికి మల్లా యాడికి పోతాడుగానీ” అంటి.

“వుండే అణా, అడ్డగా, కోల్లకూ, తునకలకూ కర్మబెట్టెయ్, పిల్లోల్ల పెంప్లింట్లు ఎట్లజేస్తావో చూస్తా “అని నా పెండ్లాం మల్లా సాదించేదానికి మొదులుబెట్టి.

“మున్నాటూ యాబై మిగలబెట్టే బిడ్డల పెండింట్లు చెయ్యలేంగానీ, నువ్వు నోర్చుసుకోని ఇంట్లోకి పా” అని నేనూ కసురుకుంటి.

“నా మాట ఇనకుండా నువ్వు రొండు కోల్లు కొని అవి ఇంటి ముందర తిరిగి విరుగుతాంటే నేను తొయ్యినబ్బా, ఆ గబ్బంతా నువ్వే వూడ్చుకోవల్ల”

అని బెదిరిస్తా లోపలికి ఎల్లిపాయ ‘నామాట ఎట్ల చెల్లదో నేనూ చూస్తా’ అన్నెట్లుగా బెదిరిస్తా.

“ఎట్లజెయ్యల్లబ్బా” అని ఆలోచిస్తావుంటే ఒగ ఆలోచన తప్ప.

బిరీనా ఇంట్లేకిపొయ్య “అదిగాదుమ్మె, కోడి పియ్య తోనే తంటాలు నీకెందుగ్గానీ కోల్లు రెండిత్తీ సంకురాత్తిరి పండగదాకా మాయమ్మ దెగ్గిర వౌదులుదాంలే, మల్లా పండగ పూట కోసుకుందాం” అంటి మెల్లిగా.

రోజూ సందు జూనుకోనో, ఏదో ఒగ సొట్టుబెట్టుకోనో మాయమ్మను ఏదో ఒగటి అనందే నిద్రబట్టని రకందిగదా నా పెండ్లా, మాయమ్మతో కోడి పియ్య తోపిచే సందు దొరికింది గాబట్టి మొగమంతా పెద్దది చేసుకోని గెట్టిగా నవ్వతా రొండు కోల్లు కొనేదానికి సంతోసంగా ఒప్పుకుండె.

నల్గొంలుకు దుడ్లు ఇచ్చేదానికి బీరువా బీగాలు తీస్తా “ఇంగా మూడో, నాలుగో కోల్లుంటే తెమ్మనుబ్బా, పండక్కు పల్లెకాడ్చుండీ మాయన్ననూ, మా వదిన్నూ, మా తమ్మున్నీ, వాని పెండ్లాన్నీ గూడా పిలుస్తాం” అనె.

“సరేలేబ్బా అట్లనే చెప్పాగానీ” అంటి, ఇప్పుడికి పని జరిగిందిగదా అని.

అత్తతో(మాయమ్మతో) కోడిపియ్య తోపిచే పొను ఏసిందే నాపెండ్లానికి తెలీదు పాపం, మొన్నాడు మాయమ్మ పూరికి పోతాందని, నెలరోజుల్లాకా రాదని.

దుడ్లు చేతిలోపడి నర్సింలు అట్లపోగానే చిన్న ఆలోచన వొచ్చె. మాయమ్మ పూరికి పోతానే నా పెండ్లాం చాటా, పొరక్కట్ట చేతికిచ్చి నాతో ఏమన్నా కోడి పియ్య తోపిస్తుందేమోనని బయం పట్టుకుండె.

పరిస్తితి అదేరకంగా గనక ఒన్నే ఎట్లచెయ్యల్లనో మీరే చెప్పండపో...

◊

స్వర్ణ

“మొన్నట్టుండి ఇస్కూలుకు శెలవులే కదా, మల్లా బల్లు తెరిచేదంకా ఏం చెయ్యల్లను కుంటాండావ్?” అనడిగితి మా పిల్లనాకొడుకును ఈ దినం తెల్లార్టోనే నిద్దర లేస్తానే.

“ఇంగా ఏమనుకోలా” అనె వాడు ఆపులిస్తానే.

“పొద్దు బారెడిక్షిందాకా నిగదదన్నకోని పొఱుకోకుండా దినామూ కొంచింసేపు పేపర్ సదవరాదా” అంటి.

“అట్లేలే నాయినా, ఈ పొద్దుట్టుండి సదువుతాగనీ” అని తలకాయ వూపె.

“ఉప్పుకూ, వూరిగాయికీ రాని ఆ ముండనాళినం రాజకీయాలు తప్ప ఏముంటాయనిబ్బా పేపర్లో, వాన్ని గుడా సదవమని అంత అక్కరగా చెప్పాండావే” అంటావొచ్చె నా బాశాలి.

“మై, అన్నిట్లో తలకాయ దూర్భి నా దెగ్గిర అనిపించుకోగాకు, నా నోరు ఈ చెడ్డడని ముందే తెలుసుగదా” అంటి.

“కుక్క నోట్లో ఎవురు తల దూరుస్తారులే” అని గౌణగడం మొదులుచెట్టే.

“ముందు నువ్వు మరేదగా లోపలికి పోమ్మె, బాట్సేలు గుర్తేనే నీకేం తెలిస్తింది పేపరు విలువ” అని మల్లా కొంచిం గట్టిగా అరిస్తి.

“నాయినా పేపర్ సదివితే ఏమొన్నంది?” అనడిగ మా వాడు.

“దేశంలో, ప్రెపంచంలో జరుగుతాండేటివన్నీ పేపర్లో ఏస్తారుప్పా, అవి సదివితే ‘నాలాష్టీ’ పెరుగుతుంది” అని చెప్పి.

“ఇన్నేండ్రనుంచీ నువ్వు సదివీ సదివీ కండ్రకు అధ్యాలు తెచ్చుకున్నట్లుగా, వాన్నిగుడా గుడ్డి నా కొడుకును చేసిందాకా వొదిలిపెట్టేటట్లులేవే” అనె నా బాశాలి మల్లా.

“ఎన్నితూర్చు చెప్పల్లమ్మే నీకు, బూడ్చు దెబ్బలేమన్నా పడాల్నా, ఈ పొద్దు యా పక్కన లేసిండావో వొగతూరి గెమనం తెచ్చుకో” అంటా ఈతూరి కొంచిం గట్టిగానే అరిస్తి.

“మీ యమ్మ మాటలు ఇనాకుగానీ, నువ్వు ఈ దినం నుండి పేపర్ సదువుకో రా” అని చెప్పి.

“అదిగాదుప్పా నేను చెప్పేది, మగపిల్లోడు గదా ఈ శెలవల్లో వానికి ఈత కాట్టేది నేరిపిచ్చు, వాడు సదివే ఒగటో తరగతికి అంత నాలాష్టీ ఏంటిగ్గానీ” అనె.

“ఈత నేర్చుకోని ఇబ్బడు వాడు యా సముద్రం ఈదల్ని, ఐనా బావుల్లో నీల్లుండేటట్లుగా యాడ వానలు పడినాయిమై” అంటి.

“సరేలేబ్బా, నా మాట యాపొద్దున్న ఇనింటేగదా ఈ పొద్దు కొత్తగా ఇనేదానికి” అంటా లోపలికి ఎల్లిపాయ ఆయమై.

“దీంట్లో ఏంటేంటివి సదవల్ల నాయినా?” అంటా పేపరు సంకలో పెట్టుకోని నా దెగ్గిరికొచ్చే మా వాడు.

“అన్నీ సదువు, నీకేంటివన్నా అర్థం గాకుంటే నన్నడుగు, చెప్పా” అనంటి చిన్న పనుంటే బయటికి ఎల్లిబార్టా.

“నాయినా, నువ్వు చెప్పినట్లుగా పేపరు సదివినా” అనె మా వాడు పదకొండు గంటలకాడ మల్లా ఇంటికొస్తానే.

“వీమేం సదివినావు?” అనడిగితి.

“దీంట్లో కిరికెట్లు, సినిమాలు గుడా ఏసిండారు” అని చెప్పే నవ్వతా.

“అన్నీ అర్థమైనాయా?” అనడిగితి వాన్ని దెగ్గిరికి తీసుకుంటా.

“కొన్ని కాలా” అనె.

“ఏంటివిప్పా అవి?” అని అడిగితి మల్లా.

“సౌర్షస్తులంటే ఏంది నాయనా?” అనె.

“ఎవురైనా బతికినైప్పుడు మంచి పనులు చేస్తే పున్యం మూటగట్టుకుంటే సచ్చినంక సౌర్షానికి పోతారు, వాల్లనే సౌర్షస్తులంటారు, అదే చెడ్డ పనులు చేస్తే నరానికి పోతారు” అని చెప్పి.

“సౌర్షం యాడుంటుంది?” అని ఇంగో కొశినీ ఏసె.

“దేవుని దెగ్గిర” అని ఏలు పైకి చూపిస్తా.

“ఆడ ఏముంటాయి?” అనె.

“అడికి పొయ్యిందేటోల్లు చానా సుకంగా, సంతోసంగా వుంటారు, నర కానికి పొయ్యిందేటోల్లకున్నెటట్లుగా వాల్లకు ఏ కస్తాలు లేకుండా వుంటారు” అని చెప్పి.

“చింతిస్తున్నాం అంటే ఏంది?” అని మల్లా ఇంగో కొశినీ అడిగె.

“బాద పదుతున్నాం అని, చింత అంటే బాద అని అర్థం” అని ఇలావరీగా చెప్పి వేపిగ్గా.

“అట్లయితే ఎవురన్నా సచ్చిపొయ్యి సౌర్షానికి పోతే వాల్ పెండ్లాం బిడ్డలకూ, బందువులకూ, బాద ఏంటికి?” అనడిగె.

“నువ్వేం అడుగుతాండావో నాకర్తం గాలా గదరా” అని అనుమానంగా చూసి.

“అదిగాదు నాయినా, ఈయపు స్విపొయ్య సౌర్యంలో సంతోసంగా, సుకంగా కష్టాలే లేకుండా వున్నెప్పుడు, ఆయపు ఆనందంతో వుండాడని వీలుంతా గుడా ఆనందంగా వుండల్లగనీ బాద హదేదెందుకు” అంటూ పేపర్లో వుండే ‘వైకుంర సమారాధన’ అనే దానికింద వుండే పోటో, మ్యాటరూ చూపిచ్చే.

“మీరు స్వారస్తులైనందుకు చింతిస్తూ శోకతప్ప హృదయాలతో –ఇట్లు మీ కుటుంబ సభ్యులు” అని కొన్ని పేర్లు, పోటోలూ వుండాయి దాంట్లో.

కొంచింసేపు ఆలోచించినాక నాగ్గుడా ఇది నిజమే అనిపిచ్చే, ‘ఇట్లాంటివి కొన్ని వేలు సదివిండానే, ఇస్నేండ్లూ నాకేంటికి రాలాబ్బా ఈ దవుటు?’ అని గొమ్మునుండిపోతి ఏం మాట్లాడల్లనో తెలీకుండా.

“రేపూ, మాపూ అనకుండా ఏందో ఇబ్బుడే చెప్పు” అనె నా బాశాలి ఇరుక్కోస్తుండావో ఎట్ల ఇడిపిచ్చుకుంటావో చూస్తాం అన్నెట్లుగా నవ్వతా.

“ఏందో చెప్పు నాయినా” అని మా వాడు గెట్టిగా అరిచి అడుగుతాంటో ‘ఇబ్బుడు తలకాయి నొస్తాండాది రేపు చెప్తాలే’ అని తప్పిచ్చుకోనుండా.

ఈ యవ్వారమేందో, మావానికేం చెప్పల్లనో మీరన్నా చెప్పి నా మానం కాపాడి ‘పున్యం’ కట్టుకోండిప్పా...

రెడ్డితాత కథ

“క్రో వోక్కా, రోంత కారం పొడి బదులీక్కా రేపొరం మా మొగుడు సరుకులు తెస్తానే ఇచ్చేస్తా” అంటా వొచ్చె తెల్లార్టోనే మా ఎదురింటాయమ్మ.

“రా లచ్చిందేవి, ఇస్తాగనీ” అని పిల్చి నా పెండ్లాం ఆయమ్మను.

“విం కా, ఈ దినం ఆదారం గదా, ఏం కూర? చికినా, మటనా?” అనెడిగె ఆయమ్మ.

“విమోనమ్మ, ఎనిమిది గంటల పొడ్డయితావుండాది, మా మొగోడు ఇబ్బఁడే లేసిందాడు, ఏం తెస్తాడో, ఏమో” అనె నా బాశాలి నిట్టురుస్తా.

“రాత్తిరి చానా లేటుగా పొఱుకున్నెట్లుండారుగదక్కా, ఇంట్లో తెల్లార్లూ లైట్లు ఎలుగుతాండేనే” అనెడిగె ఆయమ్మ నగుతా.

“ఏంజెప్పమంటావులేమ్మ, ఆ ముండ నాశినం కంప్యాటరు తెచ్చినంక కుచ్చుంటే కింద చెదులుబట్టేదంకా దానిముందు నుంచీ లెయ్యడంల్యా, దాన్నేకట్టుకోనుంటే సరిపొయిందు నా బదులు” అని యాస్పాతోతాండ.

“నాకంత అదురుస్టం యాడిదిలేమ్మీ” అంటా వొస్తి బాత్రూంలోనుంచీ పొండ్లు తోంకోని.

“అన్న ఇంట్లోనే వుండాడే, వొస్తాక్కా మల్లా, కూర మాడిపోతాది” అంటా ఎల్లభారె ఆయమ్మ.

అట్ల నాలుగడుగులులేసి ఇల్లు దాటిండాదోలేదో తొంగి సూసి “మ్మే, ఏంది నువ్వు జేస్తాండేది, ఆయమ్మ వొచ్చి రోంత కారంపొడి, రోణ్ణి చెనిగ్గింజలూ, గిన్నెడు చెక్కిరా, గ్లాసుడు నూని, కొంచిం దనాల పొడి, ఇట్ల రోజూ ఏదో వాగటి ఎత్తుకోనిపోతాంది, మల్లా రేపు తెచ్చిస్తా, వొచ్చే వారం తెచ్చిస్తా అని చెప్పాందేగానీ తెచ్చిచ్చిందేది యాపొద్దూ నేను సూడ్చేలేదే” అంటి దబాయుస్తా.

“ఇంగ సాల్టోబా, తెచ్చిస్తుందిగానీ, నీ రామాయనం సాలిచ్చు” అనె నా పెండ్లాం కాపీ గ్లాసు చేతికిస్తా.

“విమోచీమ్మ, ముందేచెప్పాండా, ఆయమ్మ వాటం జూస్తే మా రెడ్డి తాత గుర్తాస్తాండాడు, ఎనకటి నిస్సారం కంటే ముందు నిస్సారమే మేలుగనీ, ఈతూరి ఏందన్నా కావల్లని వొస్తే లేదనిచెప్పేయ్” అంటి వుడుకుడుగ్గ వుండేకాపీ వ్యాధుకుంటా తాగుతా.

“ఏందిబ్బా మీ రెడ్డితాత కత, నాకూ చెప్పు ఇనల్ల” అనె.

దానికి నా చిన్నబ్యాడు జరిగిందే కత చెప్పబడ్డి. నేను మూడో తరగతిలో వుండేటప్పుడు ఎండాకాలం శెలవల్లో రోజుా మా వూరి రెడ్డేరింటి ముందర ఆడుకుంటాంటిమి.

అబ్బుడు రెడ్డి, కరణాల టయిం. ఆ టయింలో మా సుట్టమే రెడ్డి వంజేస్తాండె.

వోగతూరి ఆయప్ప “రేయ్ ఇట్ల రా రా” అని నన్ను పిల్చు.

“ఏం తాతా” అంటా పోతి.

“గాలోల్ల అంగిడికాడికిపొయ్య నా మిందజెప్పి కత్తిర మార్కు సిగిరెట్లు, అగిపెట్టి త్యాపో” అనె.

“దుడ్ల తాతా” అనడిగితి.

“లేవుపోవాయ్, అప్పు ఇస్తారుగనీ త్యాపో” అని కసురుకుండె. అట్లే చెప్పి తెచ్చిప్పి.

రోంచెపిటికి మల్ల “రేబ్బి, ఇట్లరా” అని మల్ల పిల్చు సిగిరేటు వూడతా.

“చెప్పు తాతా” అంటా పోతి జారిపోతాండె నిక్కరు ఎగ్గట్టుకుంటా.

“నీకు శాంటి పప్పరమెంట్లకు పావలా ఇస్తాగనీ, వుత్తరపల్లికాడికి పొయ్య యాటలు కోసే ఎంగటప్పను పిల్చుకరాపో” అనె.

శాంటి పప్పరమెంట్ల మాట ఇంటానె నా నోట్లో నీల్లుల్లారె. గసపోసుకుంటా పరిగిత్తాపొయ్య తాత రమ్ముంటాండాడనిచెప్పి ఎంగటప్పను పిల్చుకోన్నాసి.

“ఏం ఎంగటూ కనిపిచ్చి చాన్నాల్లయనే?” అనడిగ తాత.

“ఏంటివో వన్నుండి రాలేదులేప్పా” అనె ఎంగటప్ప.

“నోరంతా సవ్యగా వుండాదిగానీ మంచి పొట్టేలు కోసిండావంటనే, తునకలు వోగ కేళీ పంపిచ్చు పో” అనె తాత.

“సర్లేప్పా, అంటా పొయ్య అర్ద గంటలొ ఎంగటప్ప అలవర్ క్యారీలో తునకలు తీసుకోనొచ్చి ఇచ్చే.

“దుడ్లప్పా” అనెడిగ ఎంగటప్ప మెల్లిగా గొణగతా.

“ఎంతరా కేళీ?” అనె తాత.

“నలబయ్యలే సామీ” అని బదులిచ్చే ఆయప్ప.

“యాబై నోటుండాది, చిల్లర లేదుగానీ, మల్ల రాపో తీసుకుందూ” అంటా సిగిరెట్లు ముట్టిచ్చుకుండె తాత.

“అట్లనేలే, నీకాడ యాడికి పోతాయి దుడ్ల” అని ఎల్లిపాయ ఎంగటప్ప.

మల్ల నాలుగు దినాలకు రెడ్డేరింటి ముందరే పిల్లోలతో ఆడుకుంటాంటి.

తాత మల్ల పిల్చి “పల్లికాడికి పొయ్య ఎంగుటూను పిల్చుకరాపో” అనె.

ఈతూరన్న వప్పరమెంట్లకు లెక్క ఇస్తాదులేబ్బా, అనుకుంటా మల్ల పొయ్య పిల్చుకన్ని.

“రా రా ఎంగటా, కడప నుండీ సుట్టాలు వొచ్చిండారు, మాంసం మంచిదిగా చూసి రొండు కేజీలు తెచ్చీ” అనె.

ఆయప్ప గంలలో ప్లాస్టిక్ చిత్తిలో రొండు కేజీల తునకలు తీసకచ్చ.

“రేయ్, ఇది ఇంట్లో ఇచ్చేసిరాపో” అనె తాత నాతో.

“దుడ్ల సామీ” అంటా అడిగె ఎంగటప్ప తలగోక్కురంటా .

“ఎంతీయల్ల?” అనె తాత.

“ముందు దాంతో కలిపి నూటిరబై ఇయ్యుల్లప్పా” అని చెప్పే ఎంగుటూ.

“అయ్యో అట్లనా, నీకు మొన్నటిదానికి గూడా ఇయ్యుల్లగదూ, ఇబ్బుడంతలేదు, యాబయ్య వుండాది, ఈసారి ఆదివారం మనవల్లు, మనవరాల్లు శెలవలకు వొస్తాండారు, ఇంగో రొండుకేజీలు తెచ్చిచ్చి అంతా హగేతూరి తీసకపో” అని నేరుగా ఇంట్లోకిల్లిపాయ.

“చేసేదేముందబ్బా, అట్లేగానీ” అంటా ఎంగటప్ప గూడా పల్లిదారి పట్టె.

ఇది జరిగిందే నాలుగు దినాలకు మల్లా ఆదివారం వొచ్చే రెడ్డేరింటికి సుట్టాలు చానామందే దిగిరి. వాల్ల పిల్లోల్లతో నేను కుశాలగా ఆటల్లో పడితి.

తాత నన్ను మల్ల పిల్చి అరిటికాయ చేతిలోబెట్టి “ఈతూరి ఎంగుటూను పిల్చుకరాపో” అనె.

అరిటికాయ తినుకుంటా పల్లికి పోతి. “న్నో, నిన్ను తాత పిలుస్తాండాడు, రావల్లంట” అంటి ఇంటి ముందర కుచ్చేనుందే ఎంగటప్పతో.

“నీకూ, మీ తాతకూ దండం సామీ, నేను ఇంటికాడ లేనని చెప్పుపో” అనె నిస్టూరంగా.

“ఎందుకన్నా?” అనందిగితి.

“మామూలుగా ఎవరన్న అప్పు తీసుకోనుండేటోడు ఇచ్చిందేటోనికి బయపడల్ల, నా యవ్వారం అట్ల గాకుండా ఇచ్చిందే నేనే అప్పు తీసుకోనుండే మీతాతకు బయపడాల్సోస్తాంది” అనె.

“అదిమీళ్ళ కత, నువ్వుగూడా ఎదురింటాయమ్మకు అవీ ఇవీ బదులిచ్చి బయపడి దాక్కునే రోజురాకుండా చూసుకో” అంటి నగుతా.

ఈ కత ఇంటానే మా పెద్దాయమీళ్ళ, రొండో ఆయమీళ్ళ పడి పడీ నగిరి ‘నాయినా బలే వుందే మీ రెడ్డి తాత కత’ అంటా.....

❖

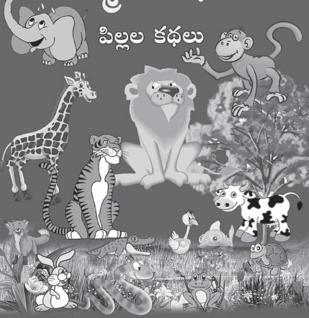
ఒడ్డునమెట్లు

వేంపల్లి రెడ్డి నాగరాజు

ఒ
డ
చ
ల

బహులు చెప్పని కమ్మని కథలు

వేంపల్లి రెడ్డి నాగరాజు

ముట్టి వానినీ

కప్పుల సంపుత్తి

వేంపల్లి రెడ్డి నాగరాజు

రషుణీయ కథలు

(చూ తిలగు తర్లి ఓ కథ మలపూదండ)

కోతల్లి బిజయర్చూదు
పేంటల్లు రెడ్డి నాగరాజు
రావపురీ రంచి

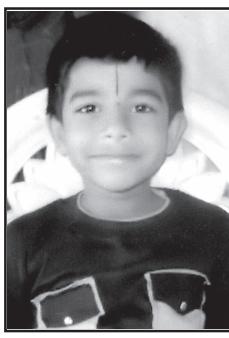
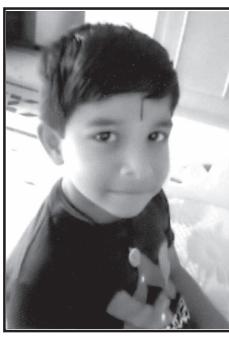
అభినందనలతో...

డాసి. శ్రీనివాస్కుమార్ రాజు
పాలగిరి శిడ్మరూజు
మొమోరియల్ ట్రస్ట్ - రాయచోటీ
సమన్వయకర్త
భారతీయ జనతా పార్టీ - రాయచోటీ

గాజుల ఇండిపెంపులో
షైనారీట్ సెల్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్బురింగ్
తెలుగుదేశం పార్టీ
రాయచోటీ

గ్రామ దుష్టి వీలున్నాయ్

కృష్ణ

“విమోచ్య, మాకంబే మరీ జూనియర్ వైనా ముందుగానే ప్రమోషన్ కొట్టేసావు? ఇంతకీ బాస్టసు ఎలా మేనేజ్ చేశావో మాకూ కాస్టంత చెప్పవా?” అడిగారు కొల్పిగ్గి సుబ్బారావును.

“పెళ్ళిరోజు సందర్భంగా మన బాస్టసి ‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటి ప్రజెంట్ చేయడం మినహయించి నేను చేసింది ఏమీ లేదు” అన్నాడు సుబ్బారావు.

“ఏడాదిన్నరుగా ఎంతగానో బ్రతిమాలుతున్నా ఎందరినో కాదన్న ఆ రాధను నువ్వేలా ఆకట్టుకోగలిగావోయ్?” తన స్నేహితుడు వర్షాను ప్రశ్నించాడు వెంకటేష్.

“మొన్నీమధ్యన ఓ పార్టీలో రాధకు ‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటిలోని ఓ రెండు కథలు వినిపించా, అంతే నేచేసింది” బదులిచ్చాడు వర్ష కులాసాగా నవ్వుతూ.

“రేపు నీ పుట్టినరోజు బహుమతిగా ఓ ఖరీదైన గిఫ్ట్ తేవాలనుకుంటున్నా, ఏం కావాలో చెప్పు?” తన కూతురు కవితను అడిగాడు వాళ్ళ నాన్న రథీంద్ర.

“ఆ ఖరీదైన గిఫ్ట్కు బదులుగా ‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటిని ప్రజెంట్ చేస్తే చాలు, దాన్ని జీవితాంతం ఎంతో అపురూపంగా దాచుకుంటా” చెప్పింది కవిత.

“బాగా మానసిక ఒత్తిడితో నలిగిపోతున్న వ్యక్తిని నువ్వేలా నవ్వించగలవు?” తనముందున్న ఓ నిరుద్యోగ అభ్యర్థిని ప్రశ్నించాడు ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్న ఆఫీసర్.

“ఓటీవల నేను చదివిన ‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటిలోని కొన్ని కథల్ని చెబితే చాలండి” ఉద్యోగం తనదేనన్న ధీమాతో నవ్వుతూ బదులిచ్చాడు అభ్యర్థి.

“ఈ మధ్య తరచుగా గమనిస్తున్నా, నీ ఫ్రైండ్ సుధ క్లాస్ రూమ్లో వున్నా తనలో తన నవ్వుకుంటోంది, ఆ అమ్మయికి పిచ్చాగానీ పట్టిందా?” లతను అడిగాడు ప్రాఫెసర్ చంద్రశేఖర్.

“అదేం కాదండి, ‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటి చదివినప్పటి నుండి వాళ్ల ఇంట్లో కూడా దాని వరస ఇలాగే వుంటోందట” చిరునవ్వుతో జవాబిచ్చింది లత.

ఇంకెందుకు అలస్యం?, మరి మీరూ ఇప్పుడే కొని చదవండి

‘నేను నా బాశాలి మా పిల్లనాకొడుకు’ కథల సంపటి.

మీ

వెంపల్లి రెడ్డినాగరాజు
మహతీకృష్ణ పట్లికేషన్స్, రాయచోటి

